

DARBININKAS

Vol. LXIII, Nr. 32
Rugpjūtis-August 18, 1978

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

JAV-bėm pavyko įtikinti Egipto prez. Anwar el-Sadat ir Izraelio min. pirmininku ir reikalavo, kad Art. Rytų problemom svarstyti būtų suaukta Ženevos konferencija, kurioje ir Sov. S-ga būtų atstovaujama.

Sov. S-ga aštriai kritikavo numatomą prez. Carterio susitikimą su Egipto prezidentu ir Izraelio min. pirmininku ir reikalavo, kad Art. Rytų problemom svarstyti būtų suaukta Ženevos konferencija, kurioje ir Sov. S-ga būtų atstovaujama.

JAV vyriausybė vis dėlto nutarė parduoti Sov. S-gai aliejaus gręžimo įrengimų už 144 mil. dol.

Libano vyriausybė kreipėsi į JT, Izraelį, JAV, Britaniją, Prancūziją ir Norvegiją, prašydama paveikti Izraelį ir Libano krikščionių miliciją, kad jie nesipriešintų Libano kariuomenės dalių įžengimui į pietinį Libaną.

Kinijos ministeris pirmininkas Hua Kuo-feng šį mėnesį lankysis Jugoslavijoje ir Rumunijoje.

Naujasis Bolivijos prezidentas Juan Pereda Asbun pareiškė, kad jo vyriausybė esanti tik laikinė, ir patikino, kad Bolivijos parlamento rinkimai įvyks 1980 ir kad jis nekandiduosias į prezidentus.

Kuboj vyksiančio 11-to tarptautinio jaunimo festivalio metu, kuriam dalyvauja per 20,000 kairaus jaunimo, Britanijos, Olandijos ir Italijos delegacijos iškėlė žmogaus teisių reikalus ir disidentų teismus Sov. S-goj, o Italijos delegacija atsisakė dalyvauti solidarumo su Etiopija demonstracijoj.

Vietnamas išleido į JAV dėl suirutės karo metu ten pasilikusius JAV piliečių 10 žmonių ir 19 vaikų. Tai pačia proga Vietnamo min. pirm. Pham Van Dang pareiškė norįs užmegzti normalius santykius su JAV.

JAV buvo apsisprendusios pagerinti santykius su radikaliai kairiaja Pietinio Jemeno vyriausybe, bet, įvykus ten perversmui ir nužudžius prez. Salem Robaye Ali, šio nusistatymo buvo atsisakyta, nors JAV ir rūpinasi, kad naujoji Abdel Fatah Ismail vyriausybė gali leisti Sov. S-gai Adeno uoste įsirengti karinę bazę.

Lenkijos vyriausybė pamažu pakėlė mėsos produktų kainas 20-45 procentais ir pablogino jų kokybę, nes geresni produktai turi būti eksportuojami pastoviai užsienio valiutai gauti. Prieš 2 m. dėl tos priežasties ten buvo įvykusios darbininkų riaušės.

Kinijos žurnalistų delegacija lankosi JAV.

Irano šachas Mohammad Riza Pahlevi pažadėjo įgyvendinti laisvus rinkimus ir leisti, nors ir ribotą, politinę veiklą.

JAV išmetė į erdves naują raketa Aušrinės aplinkai tirti.

Honduro ginkluotų pajėgų štabo viršininkas gen. Policarp Paz Garcia, oro pajėgų v-kas gen. Domingo Alvarez ir policijos v-kas gen. Amilcar Celaya nuvertė prezidentą Juan Alberto Melgar Castro, bet pažadėjo, kad naujo parlamento rinkimai įvyks, kaip ir buvo žadėta, 1980.

JAV kongreso 148 atstovai sudarė Amerikos saugumo tarybą, kuri rūpinsis, kad JAV turėtų karinę persvarą prieš Sov. S-gą.

4 ginkluoti teroristai įsiveržė į Palestinos išlaisvinimo organizacijos įstaigą Islambade, Pakistane, ir nužudė 4 žmones.

LIUDININKAI V. PETKAUS TEISME

Yra žinių, kad į Viktoro Petkaus teismą, vykusį Vilnių liepos 10-13, buvo iškviesta 30 liudininkų. Atvyko 27. Politinių liudininkų buvo daugiau kaip 10: du estai, trys latviai ir apie 10 lietuvių. Teisme jie išbuvo keturias dienas.

Estai laikėsi labai gerai. Lietuviai elgėsi ypatingai gerai. Niekas jokių parodymų nedavė. Liudininkais į teismą buvo iškviesti visi, kurie buvo paskelbę savo pareiškimus Helsinkio susitarimo grupės pagalba. Visi, kaip vienas, tvirtino, kad pareiškimus rašė savarankiškai, niekieno neragunami ir nemokomi, kad su Petkaus byla tai nieko bendro neturi.

I visus teismo pirmininko klausimus paprastai buvo atsakoma, kad teismas yra neteisėtas ir dalyvauti jo procese jie atsisako. Pats Viktoras Petkus visiškai ignoravo teismą, neatsakinėjo į klausimus, nesistojė, net buvo atsigulęs ant suolo.

Politisnis straipsnis buvo grindžiamas tik Viktoro Kalnišo parodymais. Jis tuo metu buvo išvykęs iš Sovietų Sąjungos į užsienį. Todėl atrodė, kad tie parodymai galėjo būti sufabrikuoti. Jam pačiam nesant teisme, nebuvo kam juos paneigti ar patikslinti.

Tačiau teisme dalyvavę latviai Ints Calytis, Juris Ziemeļis ir Ivars Žukovskis tvirtino, kad Kalnišo parodymai teisme tikrai yra perskaityti teisingai.

Sakė, kad su tais parodymais jie buvo supažindinti dar Kalnišui esant Latvijoje. Esą ir jie patys buvo statomi į keblį padėti, nes Kalnišas smulkiai nurodė, kur, kada ir kokiomis aplinkybėmis susitikinėjo su Viktoru Petkum, ką aptarinėjo, kokius dokumentus rašė (čia turima omeny Pabaltijo tautinio vyriausiojo komiteto įsteigimo dokumentai ir pagrindinės darbo bei ateities gairės).

Iš lietuvių neatsirado nė vieno, kuris ką nors panašaus žinotų. Estai taip pat nieko nežinojo.

Visas šis teismo procesas iš liudininkų pareikalavo labai daug fizinių ir moralinių jėgų, labai visus išsargino, keturias dienas jiems esant akis į akį su priešinga stovykla.

Petkaus kančių kelias

Viktoras Petkus iš penkių lietuvių grupės narių yra kilęs iš vargingiausios šeimos. Jis gimė 1929 Raseinių aps., mažžemio ūkininko šeimoje. Už veiklą ateitininkuose 1947 buvo suimtas ir nuteistas 10 metų. Už bandymą pabėgti iš stovyklos gavo dar 10 metų. Bet, kaip nepilnametis, 1953 Staliniui mirus, buvį paleistas. Grįžęs į Lietuvą, baigė vidurinę mokyklą ir įstojo į Vilniaus universitetą, kur studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą. Bet per Kalėdas 1957 jis buvo vėl suimtas ir nuteistas šešeriem mė-

tam. Paleistas 1963 dirbo pradžioj zakristijonu, o vėliau — ligininėj.

Kad ir atlikęs bausmę, Viktoras Petkus neturėjo ramybės. KGB agentai jį nuolat sekė. 1977 kovo mėn. jis ruošėsi važiuoti į Maskvą pasveikinti Sergejaus Kovaliovo gimtadienio progą. Vilniaus geležinkelio stoty jį sulaikė du KGB agentai ir išvažiuoti neleido. Gal dėl to, kad jis tada jau priklausė "Helsinkio susitarimų" vykdymui remti Lietuvos visuomeninei grupei", įsteigta 1976 lapkričio 25.

Helsinkio grupės persekiojimas

Valdžios organai pradėjo persekioti grupės narius. Pagrindą tam persekiojimui gal sudarė Lietuvos grupės 1977 liepos 17 pareiškimas "dėl dabartinės padėties Lietuvoje", adresuotas 35 valstybių Belgrado konferencijai. Tame pareiškime buvo aprašyta Lietuvos prijungimo prie Sov. Sąjungos aplinkybės, lietuvių tremimai į Sibirą, rusinimas, Bažnyčios persekiojimas, cenzūra ir spaudos iš užsienio draudimas ir kiti prasišaukimai su įsipareigojimais, padarytais 1975 Helsinky.

Kratos ir suėmimai

1977 rugpjūčio 20 buvo paskelbtas Pabaltijo Nacionalinio Sąjūdžio komiteto nutarimas, kuriuo buvo siekiama suderinti Estijos, Latvijos ir Lietuvos nacionalinio judėjimo komitetų darbą. Po trijų dienų, rugpjūčio 23, Vilniaus autobusų stoty Viktoras Petkus buvo suimtas ir pristatytas į jo paties butą Komjaunimo g. 35-8. Bute buvo padaryta krata, kurios tikslas (nukelta į 2 psl.)

LATVIS IŠ ŠVEDIJOS AREŠTUOTAS ESTIJOJ

BBC iš Londono liepos 4 pranešė, kad Laimonas Niedre, 54 metų amžiaus, Švedijoje gyvenęs latvis, birželio 23 su kitais turistais nuvyko į Taliną. Atvykimo dieną jis buvo suimtas. Paimti ir jo daiktai iš viešbučio. Kai Švedijos konsulas pradėjo šį reikalą tirti, buvo pranešta, kad Niedre areštuotas ir kaltinamas Latvijos SSSR kriminalinio kodekso 60-tuoju paragrafu. Tame paragrafe minimi užsienio šnipai. Švedijos konsulatui buvo pranešta, kad Niedre teismas įvyks už 2-3 mėnesių ir kad jis gali pasirinkti advokatą iš Rygoj praktikuojančių teisininkų.

Švedų laikraštis Svenska Dagbladet, komentuodamas šį įvykį, pastebė, kad Niedre gali būti apkaltintas tik už tai, kad Latvijoje padarė apie 2000 fotografijų, vaizduojančių senas ir dabar apleistas bažnyčias. Kai kurios nuotraukos buvo panaudotos latvių leidiniuose Švedijoje.

Okupantų bolševikų kalėjimuose laikomi šie lietuviai politiniai kaliniai:

Petras Abramavičius, gimęs 1930, nuteistas 1953, bausmė 25 m., kalinamas konc. lagery nr. 36; Vytautas Abraminas, g. 1935, nut. 1955, bausmė 25 m., išv. į Mordovijos konc. stov. 385/19; Vilijus Arajus, nut. 1973, bsm. 5 m., kal. Kaune;

Vaclovas Babičas, g. 1918, konc. lag. 35; Petras Babonas, g. 1946, nut. 1973, bsm. 5 m., kal. Kaune; Povilas Bagdonas, g. 1917, nut. 1955, bsm. 25 m., lag. 17; Antanas Bakanauskas, g. 1917, nut. 1969, bsm. 10 m., išvežtas į Permės srities Kučino lagerį 399/36; Antanas Baltūnas, g. 1907, nut. 1967, bsm. 13, lag. 19; Stasys Baranauskas, bausmė 10, lag. 36; Vitas Bastis, nut. 1953, bsm. 25, lag. 35; Kazys Baranskis, g. 1917, nut. 1969, bsm. 15, lag. 19; Povilas Biržys, g. 1901, nut. 1959, bsm. 25, lag. 19; Aleksas Bričkus, g. 1910, nut. 1963, bsm. 15, lag. 19; Antanas Burbulis, g. 1917, nut. 1969, bsm. 15, lag. 19; Kazys Bužinskis, nut. 1968, bsm. 10 m., lag. 19; Petras Cidzikas uždarytas į psichiatrinę ligoninę;

Karolis Čiukšlys (Čiukšis?), g. 1912, nut. 1963, bsm. 15, lag. 35; Julius Dubauskas, g. 1927, nut. 1973, bsm. 25, lag. 36; Antanas Džiaugis, g. 1914, nut. 1965, bsm. 15, lag. 36; Balys Gajauskas, g. 1927, pakartotinai 1977 nuteistas 10 m.; Jonas Gričius, g. 1910, nut. 1954, bsm. 25, lag. 36; Stasys Grigas, g. 1913, nut. 1967, bsm. 15, lag. 3; Kazys Gruzdis, nuteistas kalėti, lag. 19;

Jenrikas Jaškūnas pakartotinai suimtas 1976; Juozas Jaučokis, g. 1912, nut. 1967, bsm. 12, lag. 17a; Antanas Jauga, g. 1921, nut. 1967, bsm. 15, lag. 35; Kazys Jokubauskas, g. 1920, nut. 1965, bsm. 15, lag. 17; Juozas Jucys, g. 1915, nut. 1971, bsm. 12, lag. 35; Jonas Kadžionis, g. 1928, nut. 1953, bsm. 25, lag. 36; Jonas Karalius, nut. 1967, bsm. 25, lag. 3; Petras Karpavičius, g. 1912, nut. 1964, bsm. 15, lag. 35; Vitas Kavoliūnas, g. 1927, nut. 1953, bsm. 25, lag. 36; Antanas Kazakevičius, nut. 1953, bsm. 25, lag. 36; Jonas Kiburys, g. 1916, nut. 1953, bsm. 25 m., išvežtas į Permės konc. stov.; Antanas Korsakas, g. 1908, nut. 1967, bsm. 15,

— Vysk. Vincentas Brizgys, išgirdęs apie popiežiaus Pauliaus VI mirtį, tuoj parašė visų lietuvių katalikų už Europos ribų vardu užuojautos laišką ir pasiuntė kard. J. Villot ir kardinolų kolegijai, kad ir Vatikanas žinotų lietuvių katalikų susirūpinimą Bažnyčios reikalais.

— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, tik patyrusi apie popiežiaus Pauliaus VI mirtį, tuoj pasiuntė užuojautos telegramą Vatikano valstybės sekretoriui kard. J. Villot, kuris šiuo metu tvarko katalikų Bažnyčios reikalus. Užuojautą išreiškė visos lietuvių bendruomenės vardu.

— Ateitininkų Federacijos tarybos pirmininkas dr. A. Damušis kviečia tarybos sesiją rugpjūčio 2 Dainavoj, studentų ateitininkų stovyklos metu.

lag. 19; Jonas Kirvinskas, g. 1917, nut. 1963, bsm. 15, lag. 19; Jonas Kukė, g. 1908, nut. 1966, bsm. 12, išv. į Mordovijos lagerį 385/3; Boleslovas Kulikauskas, nut. 1974, bsm. 3 1/2, išvežtas į SSSR; Jonas Kuržinskas, išv. į Permės lag. 389/35; B. Kvarciejus, lag. 35; Vladas Lapienis, g. 1906, 1977 nut. 3 m.; Stasys Lauraitis, g. 1907, nut. 1970, bsm. 12, lag. 19; Juozas Leikus, g. 1914, nut. 1971, bsm. 15, lag. 19;

Jonas Matuzevičius, g. 1930, nut. 1953, bsm. 25, lag. 35; Jurgis Mazelskis, g. 1912, nut. 1965, bsm. 15, lag. 17-A; Albertas Meškinas, bsm. 15, lag. 35; Vladas Mitrikas, g. 1910, nut. 1955, bsm. 25, lag. 36; Stasys Morkūnas, g. 1913, nut. 1965, bsm. 15, lag. 36;

Motiejus Namvečiūsis, bsm. 15, išvežtas į Mordoviją, lag. 385/19;

Petras Paulaitis, g. 1905, nut. 1958, bsm. 25, lag. 19; Jonas Paulauskas, g. 1915, nut. 1964, bsm. 15, lag. 36; Viktoras Petkus, g. 1929, pakartotinai nut. 1978, bsm. 15; Bronius Petrauskas, g. 1922, nut. 1968, išvežtas į Permės lag.; Povilas Petronis, g. 1911, nut. 1974, bsm. 4, lag. 35; Petras Plumpa-Pluira, g. 1939, nut. 1974, bsm. 8, lag. 35; Ona Prancūnaitė, g. 1936, 1977 pakartotinai nut. 2 m., kalinama Čuvašijoje, Kozlovkos lag.; Bronius Purlis, nut. 1953, bsm. 25, lag. 35;

Zigmas Randis, g. 1920, bsm. 10, lag. 36; Benius Rekašius, nut. 1955, bsm. 25, lag. 36; Vytautas Remeikis, g. 1942, nut. 1967, bsm. 25, lag. 36; Jonas Rimkus, g. 1916, nubaustas 15 m., lag. 36; Juozas Rugys, nut. 1973;

Nijolė Sadūnaitė, g. 1938, nut. 1974, bsm. 6, išvežta į Krasnojarsko sritį; Antanas Sakalauskas, g. 1938, nut. 1974, bsm. 5, lag. 36; Vytautas Sidoris, g. 1928, nut. 1957, bsm. 25, lag. 35; Jonas Simokaitis, g. 1936, nut. 1970, bsm. 15, lag. 10; Liudvikas Skiautis, g. 1935, nut. 1955, bsm. 25, lag. 19; Antanas Slucka, nubaustas 15 m., lag. 35; Jonas Slušnis, nut. 1973, bsm. 5; Vitas Stašaitis, nut. 1965, bsm. 15, lag. 19; Algis Statkevičius, nut. 1970 ir uždarytas į psichiatrinę ligoninę; Povilas Stonkus, g. 1906, nut. 1967, bsm. 15, lag. 19;

Tadas Šerelis, nut. 1973, bsm. 5; Jonas Šerkšnys, g. 1917, nut. 1968, bsm. 10, lag. 36;

Povilas Tamulevičius, g. 1902, nut. 1954, bsm. 25, išvežtas į Mordovijos konc. stov. 385/3; Juozas Tautkevičius, g. 1902, nut. 1954, bsm. 25, lag. 3; Robertas Tučas, nut. 1954, bsm. 25, lag. 35;

Zigmas Urniežius, nut. 1967, bsm. 15, lag. 35;

Antanas Vaivada, g. 1900, nut. 1968, bsm. 15, lag. 19; Jonas Vilutis, g. 1914, nut. 1970, bsm. 15, lag. 19;

Pranas Zakšauskas, nubaustas 15 m., lag. 35; Juozas Zelenkevičius, g. 1916, nut. 1968, bsm. 15, lag. 17-A; Zubavičius uždarytas į Serpsk psichiatrinį instig;

Algirdas Žyprė, g. 1930, nut. 1958, bsm. 25, adresas: Tatarskaja ASSR, 902 Kazam-82, P-ja-UE, 148-st-6, Ind. 420082, Soviet Union; Šarūnas Žukauskas, g. 1950, nut. 1974, bsm. 6, lag. 36; Bronius Žvynis, g. 1915, nut. 1966, bsm. 15, lag. 36.

Šiem kaliniams siųstini laišakai adresu: (pavardė, vardas), SSR, Moskva, Urezenenie 5110/1 Zeh, USSR. Siųsti registruotu laišku, paimant registracijos kvitą, reikalaujant gavėjo parašo (registered with return receipt requested). Jei po 90 d. neateis gavėjo parašas, reikalaujanti per paštą kompensacijos, kuri pagal sutartį bus išieškota iš Sov. Sąjungos.

Turį daugiau žinių apie šiuos ar kitus dabar okupuotų kalinamus lietuvius prašomi pranešti Amerikos Lietuvių Tarybai, 2606 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629.

Lietuviai demonstracijose už žmogaus teises. Demonstracijos vyko liepos 16 Clevelande. Nuotr. A. Rukšėno

Įvairių kraštų lietuviai neša savo kraštų vėliavas parade Toronte žygiuojant po dainų šventės prie žuvusiųjų paminklo. Nuotr. V. Bacevičiaus

Per 15 mėn. vykusį Philadelphiaus teismų ir policijos konferencija su neaiškių tikslų siekiančia radikalia Move grupe pasibaigė grupės narių susišaudymu su policija, kai ji, teismo įgaliota, stengėsi grupės narius pašalinti iš jos užimto namo. 1 policininkas buvo nušautas, o kiti 12 policininkų ir gaisrininkų buvo sužeisti.

Kanadoj, netoli Quebeco, autobusas su protiškaici atsilikusiais keleiviais įvažiuo į ežerą, ir 41 keleivis prigirė.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ATSTOVAI BALTŲJŲ RŪMŲ PRIĖMIME

JAV prezidentas Carter ir jo žmona liepos 31 Baltuosiuose Rūmuose suruošė priėmimą, kuriame buvo pagerbti aukso medalius Tschaikowsky muzikinės varžybose laimėję amerikiečiai — smuikininkas Elmar Oliveira ir čelistas Nathaniel Rosen. Į šį priėmimą buvo pakviesti ir jame dalyvavo JAV LB krašto valdybos pirm. inž. Al-

gimantas Gečys, vicepirm. Rimas Česonis ir JAV LB ryšininkas Washingtonė Algimantas Gureckas ir jų žmonos. Svečių tarpe, kurių buvo apie 70, dalyvavo ir JAV viceprezidento Walter F. Mondale žmona.

R. Česonis prez. Carteriui padėkojo už jo sutikimą spaudos konferencijos metu atkreipti žurnalistų dėmesį į "užmirštą"

lietuvių rezistentą Viktorą Petkų. A. Gečys ponį Carter pakvietė atsilankyti į 1980 įvyksiančią VI-ąją lietuvių tautinių šokių šventę, jai pastebėdamas, kad ponis Nixon ir ponis Ford praėity yra buvusios garbės viešniomis. Ponia Carter, nors ir kviečiama dvejais metais iš anksto, principaliai sutiko šventę dalyvauti. LB Inf.

LIETUVIŲ KALBOS IR LIETUVOS ISTORIJOS KURSAI SACRED HEART UNIVERSITETE

Bridgeporte, Connecticut, esančiame Sacred Heart universitete šį rudenį bus dėstomi lietuvių kalbos ir Lietuvos istorijos bei lietuvių kultūros kursai. Už jous bus galima įsigyti universiteto įskaitus (credits). Galima registruotis ir laisvais klausytojais (auditors). Tokiu atveju neužtaunama įskaitų, nepivaloma atlikinėti rašomųjų ir namų darbų.

Lietuvių kalbos kursą (Elementary Lithuanian I) antradienių vakarais, 7:15 - 10:00 val., dėstys aktorius Vitalis Žukauskas, kuris panašų kursą jau keletas metų dėsto New York University. Kursas vertas trijų įskaitų. Sausio mėnesį bus antrasis lietuvių kalbos kursas — Elementary Lithuanian II.

Lietuvos istorijos bei lietuvių kultūros kursą trečiadienių vakarais, 7:15 - 10:00 val., dėstys Vaiva Vėbraitė - Gustienė, iš New Haveno. Kursas vertas trijų įskaitų. Vaiva Vėbraitė - Gustienė yra jauna akademikė, besirušianti doktorato laipsniui Yale universitete.

Registraciją reikia paštu atlikti iki rugpjūčio 21, rašant: Registrar, Sacred Heart University, P. O. Box 6460, Bridgeport, CT 06606.

Lietuvių kalbos pirmas kursas ir istorijos-kultūros kursas verti po 3 universiteto įskaitus. Kaina po 68 dol. už 1 įskaitą. Registruojantis vienam trijų įskaitų kursui, reikia prisųsti 209 dol. Šion sumon įeina ir 5 dol. registracijos mokeskis.

Vyresnio amžiaus (62 m. su viršum) žmonėi ir gimnazijų junjoram bei senjoram kiekvienas kursas tekainuoja po 15 dol., įskaitant ir registracijos mokeskį.

Asmeniškai užsiregistruoti bus galima Sacred Heart universiteto Center Lounge rugpjūčio 28, 29 ir 30, tarp 6 ir 9 v. v.

Universiteto vadovybė pati ėmėsi žygių šiuos kursus įvesti po to, kai pamatė, kaip stipriai Connecticut valstijos lietuviai pasireiškė kovo mėnesį lietuvių kultūrai skirto mėnesio metu. Dabar labai svarbu, kad bent po 7 mokinius užsiregistruotų ir vienam, ir antram kursui. Nesusidarius pakankamam moki-

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Ir liaudies menininkai - meistrai dažnai įjungiami į komunistinę propagandą. Štai liepos 21 Miliūnų kaime prie Rokiškio iškilmingai atidarytas idėjinis skulptūrų ansamblis, vaizduojas komunistinį partizanų veikimą Lietuvoje. Iš nuotraukų spaudoje susidaro įspūdis, kad tos medžio stuobriuose išdrožtos komunistų figūros yra tikras lietuviškųjų kopyltsulpių išniekinimas. Visa skulptūrų grupė, jų išdėstymas tuščioje erdvėje, nesukelia estetinio vaizdo.

— Liepos 29 Vilniuje mirė ištikimas okupantų tarnas žurnalistas Donatas Roda. Buvo gimęs 1915. 1932 baigė Aukštadvario progimnaziją. Laisvės laikais skleidė komunistines proklamacijas. 1940 iškilo į žurnalistas: buvo "Darbo Lietuvos", "Tarybų Lietuvos" korespondentas. Dabartinėje okupacijoje kai kurį laiką dirbo "Tarybų Lietuvos" redakcijoje, buvo "Tiesos" redaktoriaus pavaduotoju. Nuo 1953 iki mirties buvo susovietintos ELTOS direktorius.

— Lietuvos kamerinis orkestras Liuksemburge viešėjo visą savaitę. Tarptautiniame festivalyje davė 5 koncertus, kuriuose buvo pagrota 22 įvai-

nių skaičiui, kursas nebus duodamas.

Sacred Heart universitetas lengviausiai pasiekiamas, išvažiuojant Merritt Parkway 47-tame išvažiavime (Park Avenue Exit). Išvažiavus sukti kairėn. Prie pirmų šviesų, ant kampo — universiteto pastatai. Telefonas (203) 374-9441. G. Iva.

rių epochų ir įvairių kompozitorių kūrinių. Korespondentai spaudoje džiaugėsi, kad festivalyje teko susitikti su pasaulinio garso muzikais ir žymiais ansambliais.

— Liepos pabaigoje Panevėžio parodų rūmuose buvo atidaryta klaipėdiečių dailininkų paroda. Dvidešimt dailininkų rodė per 40 tapybos, grafikos ir skulptūros kūrinių. Tema — klaipėdiečių aktorių portretai.

— Šį praėjusį pavasarį Vilniaus universitete lituanistiką baigė 18 studentų. Jie visi parašė ir apgynė diplominius darbus iš lituanistikos. Išsiskiriantieji diplominiai darbai buvo: H. Bakano darbas apie lietuviško soneto raidą, formą ir turinį. Mūsų lyrikoje jis surado 810 sonetų ir juos interpretavo. R. Tutlytė ekspresionizmo bruožų ieškojo B. Sruogos ir V. Mykoliaičio-Putino lyrikoje. Darbas įvertintas gerai. M. Laurinkus kruopščiai išnagrinėjo B. Sruogos "Dievų miško" stilių. Lietuvos dabartinės prozos stilių nagrinėjo L. Gadeikis, P. Narušaitė ir N. Kiškutė. Prieškarinę švenčionių lietuvių gimnazijos ir Vilniaus mokytojų seminarijos veiklą savo darbuose nagrinėjo diplomantės V. Leonavi-

čiūtė ir N. Ornatavičienė. Minėtinas ir J. Kubiliaus darbas apie lietuvių lyriką, taip pat K. Urbos darbas apie lietuvių dramaturgijos problemas. Diplomų recenzentai - vertintojai buvo Lietuvių kalbos ir literatūros instituto darbuotojai: A. Zalatorius, A. Samulionis, V. Vanagas, J. Sprindytė, V. Kubilius, R. Trimonis.

— Propagandinės tematikos tapybos paroda, skirta spalio šešiasdešimtmečiui, buvo kilnojama po įvairius Sibiro miestus. Dabar ji perkeliama į Leipcigą ir kitus Rytų Vokietijos miestus. Iš lietuvių į tą parodą pateko L. Barisaitė, I. Budrys, D. Tarabildienė, E. Jurenas, P. Rauduvė.

— Lietuviai rašytojai V. Sirijos Gira, R. Kašauskas ir V. Rimkevičius birželio pabaigoje lankėsi Rytų Vokietijoje: Erfurte, Gotoje, Veimare. Kelionės tikslas — užmegzti glaudesnius kontaktus su R. Vokietijos rašytojais, pakviesti juos atsilankyti Vilniuje.

— Atsimintas žemaičių poetas Butkų Juzė (Juozas Butkus, 1893-1947). Jo 85-erių metų gimimo sukaktis gana šiltai paminėta spaudoje. Butkų Juzė buvo revoliucionierius romantikas, norėjęs savo poetiniu žodžiu "sugriauti vargo pasaulį". Jis ypač mylėjo kaimo artoją ir dėl to netapo komunistų poetu, proletariato dainium. Nepriklausomoje Lietuvoje išleisti keli Butkų Juzės poezijos rinkiniai ir drama "Audronė". Okupuotoje Lietuvoje išleistos dvi rinktinės: "Eilėraščiai" (1953) ir "Rinktinė" (1962).

— Spaudoje paminėta dailininko Igno Piščiko (g. 1898) aštuoniasdešimt metų amžiaus sukaktis. Septyniiasdešimt metų amžiaus sukaktį švenčia buvusi žymi Lietuvos teatro balerina Jadvyga Jovaišaitė-Olekienė (g. 1903).

— Lietuvos muziejai gausiausiai lankomi visoje Sovietų Sąjungoje. Liepos pradžioje Dniepropetrovsko mieste, Ukrainoje, buvo sušauktas sąjunginis istorijos ir kraštotyros muziejų darbuotojų tarnybinis pasitarimas. Lietuvos muziejininkams atstovavo paminklų apsaugos valdybos viršininko pavaduotojas S. Čipkus ir revoliucijos muziejaus direktorius A. Martinionis. Iš pranešimų paaiškėjo, kad Lietuvos muziejai gausiausiai lankomi. Už tai keli Lietuvos muziejai (Revoliucijos, istorijos ir etnografijos, Trakų, Panevėžio, Šiaulių Aušros muziejai) apdovanoti garbės diplomais.

— Juozo Grušo tragikomedija "Meilė džazas ir velnias" su dideliu pasisekimu vaidinama keliuose Rusijos respublikos miestuose. Vaidinimas nukeliavo net į tolimosios Uzbekijos sostinę Samarkandą. Ten veikalą vaidina vietinis rusų dramos teatras.

— Okupuotos Lietuvos spaudoje dar vis neatsidžiaugiama neseniai pasibaigusiu Vilniuje studentų ansamblių sąskrydžiu "Gaudeamus VII". O džiaugiamasi, kad sąskrydis buvęs "daugiakalbis, daugiabalsis, šlovinęs plačiąją tėvynę ir tautų draugystę". O toji draugystė reikėsi rusų kalbos vartojimu, tautiško niiveliavimu. Tokie sąskrydžiai yra nutautinimo katalas, skatinas į mišrias vedybas, į tautinių kultūrų sunykimą. Už tai okupantų statytiniai taip labai džiaugiasi tokiais sąskrydžiais.

— Vagos leidykla Vilniuje žada išleisti Belgijoje gyvenančio lietuvių rašytojo Eduardo Cinzo novelių rinkinį. Į jį busiančios sudėtos ir išėivijos spaudoje paskelbtos E. Cinzo novelės. Rinkinys busias papildytas naujais pasakojimais. Vienas toks ilgesnis gyvos intrigos pasakojimas "Ugnies šuo" spausdinamas Literatūros ir Meno savaitraštyje.

— M. Sluckio romanas "Svetimos aistros" išverstas į vengrų kalbą ir išleistas Budapeste. Kitą to paties autoriaus romaną "Saulė vakarop" rusų kalba išleido viena Maskvos leidykla 150,000 tiražu. (nukelta į 5 psl.)

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiad. ir penktad. nuo 12 iki 6 val. Šeštad. nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antrad. 2-8 val. vak., šeštad. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruosiamas garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMININĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos kopyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laido tuvių direktoriai ir balzmuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto dalį.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

WYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, daly ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

NAUJAUSIUS 1978 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojų kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountaintside, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

LIUDININKAI VIKTORO PETKAUS TEISME

(atkelta iš 1 psl.)

las, pasak kratos protokolo, "surasti ir paimti dokumentus antitarybinio turinio ir daiktus, turinčius reikšmę byloje" (B. Gajausko byla Nr. 38).

Kratos metu rasta ir paimta mašinėlė rašyti tekstai "Helsinkio susitarimų vykdymui remti visuomeninė grupė", Nikluso Marto pareiškimas rusų kalba, Grupės pareiškimas Belgrado konferencijai, rankraštis latvių kalba su V. Kalninšo parašu ir kt. dokumentai, be to, dvi rašomos mašinėlės.

Tą pat dieną, kai Vilniuje buvo suimtas V. Petkus, KGB agentai padarė kratą Rygoje latvio Čaličio bute. Pas jį rado "Estijos-Latvijos-Lietuvos tautinio judėjimo vyriausiojo komiteto sudarymo aktą" latvių kalba, rašytą V. Kalninšo ranka. Tą dokumentą pastarasis buvo išvertęs iš rusų kalbos.

Viktoras Kalninšas tą pat dieną buvo sulaikytas Rygos geležinkelio stoty. Estijoje, taip pat geležinkelio stoty, tuo pat laiku

buvo sulaikytas Niklusas Martas, bet po kelių valandų jis buvo vėl paleistas. Visose kratose pagrindu buvo nurodoma B. Gajausko byla.

Po kratos pas A. Terlecką į Vilniaus KGB būstinę buvo iškviesta jo žmona, duklė ir uošvė. Jas klausinėjo, kas lankosi jų bute, ir apie A. Terlecko santykius su V. Petkum. Be to, klausė, kas dalyvavo susitikime su "Financial Times" korespondentu ir su JAV pasiuntinybės Maskvoje sekretorium, ką jos gali pasakyti apie kratos metu rastą medžiagą, o ypač apie rastas rašomasias mašinėles.

Onos Lukauskaitės-Poškienės protestas

Sužinojusi apie Viktoro Petkaus suėmimą, Šiauliuose gyvenanti Ona Lukauskaitė-Poškienė, Helsinkio susitarimų vykdymui remti Lietuvos visuomeninės grupės narė, išsiuntė Lietuvos TSR prokurorui protesto laišką. Laiške buvo pasakyta, kad V. Petkaus veikla lieti tik žmogaus teisių gynimą Helsin-

kio susitarimų ribose, ką aiškiai rodo pas jį arešto metu rasti dokumentai. Todėl jo suėmimas prieštarauja Helsinkio susitarimams. Taip pat visa tai prieštarauja Visuotinės Žmogaus teisių deklaracijos punktam, užtikrinantiems kiekvienam teisę į minties, sąžinės ir įsitikinimų laisvę. Be to, jo suėmimas pažeidžia ir Sov. Sąjungos konstituciją bei kitus sovietų vyriausybės įsipareigojimus tarptautiniuose susitarimuose.

Tuo pasiremdama, Ona Lukauskaitė-Poškienė pareiškė protestą prieš V. Petkaus suėmimą ir prašė prokurorą duoti atitinkamam organam nurodymą tuoj jį paleisti. Prie to protesto prisidėjo kaip šimtas kitų lietuvių.

Neatsižvelgiant į visus protestus, Viktoras Petkus buvo laikomas kalėjime iki pat teismo dienos.

Vilniaus teisme V. Petkus buvo kaltinamas antisovietine propaganda ir antisovietinės veiklos organizavimu.

Michigano lietuvių spaudos ir radijo darbuotojai Michigano gubernatoriaus rezidencijoje, Lansing, Mich. Iš k. Albertas Misiūnas, Misiūnaitė, Jonas Gaizutis, Gaizutytė, Asta Banionytė, Mrs. Milliken, gubernatorius William G. Milliken, Jonas Urbonas, G. Urbonienė, Pranas Turūta, Zaporackienė ir Antanas Zaporackas. Nuotr. J. Urbono

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Redakcija (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Administr. (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Prenumerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuolūka • Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už kelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Atstovavimas Lietuvai

Amerikos sostinės žurnalistai, ar tai pritrūkę temų, ar kieno nors paskatinti, vis kas keleri metai iškia nosį į Lietuvos atstovybę ir paskui Washingtono ir kitų JAV miestų laikraščiuose paskelbia dalinai teisingų, dalinai ir tendencingų minčių apie nepriklausomos Lietuvos palikimą Amerikoje — apie Lietuvos atstovybę Washingtone.

Paskutinis toks amerikietiškas pasireiškimas buvo John Sherwood, Washington Post dienraščio redakcijos nario, straipsnis "The former embassy of a former country: A current tragedy", išspausdintas "Washington Post" liepos 5 dienraščio D sekcijos pirmame ir trečiame puslapiuose. Įdėtos ir dvi nuotraukos: Lietuvos atstovybės išorės ir vidaus vaizdai su dr. S.A. Bačkio ir žmona.

Straipsnis parašytas labai jau liūdnu tonu, sužymint atstovo ir atstovybės liūdnas detales ir aplinkybes. Tai dalinai ir tiesa. Ne kartą išeivijos lietuviai, grupėmis ar pavieniui apsilankę Lietuvos atstovybėje, pastebėjo daug ką taisytiną, remontuotiną. Buvo daromos pastangos suorganizuoti vėjus ir lėšas, bet nebuvo parodyta noro tai priimti.

Ne paslaptis, kad nepriklausomos Lietuvos diplomatai per daug užsidarę ir atsiskyrę nuo pajėgios lietuviškosios išeivijos. Kai išeivijos lietuviai bando liūdną Lietuvos atstovybės padėtį pagerinti, netiesiogiai susilaukiamą nurodymų: "Palikit mus šventoj ramybėje. Nesikiškite į diplomatinis reikalus, kad jų nepagadintumėt." Susidarę panašus vaizdas ir šių metų pavasarį Lietuvių Bendruomenės JAV rytų pakraščio apygardų ir apylinkių suvažiavime New Yorke. Iškilus Lietuvos atstovybės Washingtono ir Lietuvos atstovų tęstinumo klausimam, suvažiavime dalyvavęs Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis prašė nesiblaškyti ir vengti "meškos patarna-

vimo". Išeivija nori matyti savo atstovybę Washingtono gražią ir tvirtą, o taip pat užtikrintą ir jos atstovų tęstinumą. Nesuprantama tad laikysena, kada nepriimama pagalba.

-o-

Washington Star išspausdintas John Sherwood straipsnis sulaukė tame pačiame laikrašty ir atsakymo. Viktoras Nakas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos vicepirmininkas politiniam reikalui, gyvenęs Arlington, VA, pasiuntė redakcijai laišką, kuris buvo išspausdintas laiškų skyriuje liepos 20.

Pirmiausia V. Nakas pastebi, kad žurnalistas labai neteisingai išsireiškia pavadindamas lietuvių tautą kaip "former nation of Lithuania". Lietuviai, nors ir okupuoti, nors ir persekiojami, tebėra gyva tauta, kovojanti tauta. Tai tauta, kuri ir pavergime sugeba suorganizuoti 50,000 su viršum parašų po įvairiomis protesto peticijom, kuri sugebėjo suruošti stambias protesto demonstracijas Kaune 1972 gegužės mėn. ir Vilniuje 1977 spalio mėn. Be to, bent trys stambūs pagrindinio leidiniai yra leidžiami pavergtame krašte, platinami vietoj ir išgabenami į laisvąjį pasaulį.

Nereikia spręsti iš atstovybės pastato padėties apie visą lietuvių tautą ir jos išeiviją. Lietuvos atstovybė nei per paskutinius 10 metų, nei anksčiau nebuvo lietuviškojo visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo variklis. Apie lietuvių tautą rašas John Sherwood turėtų susipažinti su Amerikos Lietuvių Bendruomenės, Amerikos Lietuvių Tarybos, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto, Lietuvos vyčių ir kitų organizacijų veikla. Kai kiekvienais metais suorganizuojama sava opera, liuanistinės mokyklos, leidžiamos knygos, ruošiamos parodos

4

PLB valdybos pranešimai

Tęsiantis Pasaulio Lietuvių Seimo posėdžiui, liepos 1, šeštadienio ryte, buvo išklaudyta buvusios Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos narių pranešimai. Seime šie pranešimai buvo perduoti sklandžiai ir suglaustai. Pilnas pranešimų tekstas su visais išaiškinimais ir detalėmis buvo išspausdintas specialiaame leidinyje "V-sis PLB Seimas". Leidinys "Pasaulio Lietuvio" formato, 68 puslapių, redaguotas Romo Kasparo. Leidinys buvo įteiktas PLB seimo atstovam ir svečiam.

ir t.t. — ar tai buvusios tautos ženklai?

Birželio 3 lietuvių delegacija buvo priimta JAV viceprezidento Mondale. Liepos 4 savaitgalį Toronte vyko Pasaulio Lietuvių Dienos su dainų švente, sporto rungtyne, mokymų konferencija, Lietuvių Bendruomenės seimu. Keliolika tūkstančių lietuvių, tarp jų daugybė jaunimo, irgi turėjo rasti atgarsio Sherwood straipsny. Lietuviai išeivijoje — dar nėra mirštant emigracinė grupė.

Baigdamas V. Nakas primena, kad Rodezijos ir Pietinės Afrikos juodiesiems teikiant laisvę, neturi būti užmiršta ir Lietuva, Latvija ir Estija. Amerikos viešojo nuomonė užliūliuojama kovoj prieš kolonializmą su priekabomis Čilei ar Rodezijai, kai tuo tarpu nutylimi komunistinės Rusijos prasižengimai.

DIDŽIOSIOS PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS TORONTE

Iki šiol Pasaulio Lietuvių Bendruomenė pirmininkavęs inž. Bronius Nainys peržvelgęs santykį tarp pirmininkavimo pradžioj pareikštų pažadų bei siekių ir darbo rezultatų. Buvo kreipiama daug dėmesio jaunimo globai, kultūrinei ir politinei veiklai. Niekam kelio nepastota, bet tikima, kad Lietuvai gero padaryta daug. Dėkojo už talką buvusios valdybos nariams, šeimai, bendradarbiams, spaudai (leidiny pirmininkas pažymėjo, kad tarp visos išeivijos spaudos Pasaulio Lietuvių Bendruomenėi daugiausia talkino Brooklyno "Darbininkas"). Inž. Br. Nainio pranešimas susirinkusių priimtas su pagarba ir dėkingumu. Visi sustoję ilgai jam plojo.

Jonas Kavaliūnas, PLB valdybos vicepirmininkas švietimo reikalui, pristatė organizuoto lietuviško švietimo padėtį Europoje (Vokietijoje ir Didžiojoje Britanijoje). Australijoje, Pietų Amerikoje (Argentinoje, Brazilijoje, Kolumbijoje, Urugvajuje, Venecueloje), Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Kanadoje. Rūpintis mokytojų parengimu bei liuanistika universitetuose.

Romas Kasparas, PLB valdybos vicepirmininkas jaunimo reikalui, apibūdino pastangas bendrauti su įvairių kraštų lietuviškuoju jaunimu. Buvo stengiamasi pasiųsti liuanistikos

kursų dėstytojų, solistų, ansamblių ir chorų į Pietų Ameriką, kad ten išjudintų ir palaikytų lietuvišką atbudimą.

Algimantas Rugienius, kaip naujas ŠALFASS atstovas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyboj, kalbėjo apie lietuviško jaunimo sporto pažangą ir pastangas. Turima 30 sporto klubų, apie 2000 narių. Į PLB įsijungęs ŠALFASS skiria savo atstovus.

Gabija Juozapavičiūtė, plačiai nušvietusi jaunimo pastangas ir siekius Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje, apibūdino ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo ketvirtojo kongreso ruošą bei Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Ryšių Centro veiklą. Už suteiktą talką PLB pirmininkui inž. Br. Nainiui jaunimo atstovai įteikė stamboką Vyti — lietuviškos vienybės simbolį.

Inž. Kostas Dočkus, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos vicepirmininkas finansų reikalui, nušvietė PLB valdybos finansinę padėtį. Kadangi ne visi kraštai atlieka savo bendruomeninę solidarumo pareigą, PLB valdybos finansinė padėtis nebuvo labai šviesi ir ne visada leido įgyvendinti kad ir labai gražius planus. Per paskutinius penkerius metus PLB valdyba turėjo 218,292.22 dol. pajamų ir 153,351.05 dol. išlaidų. Kasoj liko 64,941.17 dol.

PLB v-bos finansų vicepirmininkas Kostas Dočkus seime informuoja apie PLB finansus. Už jo matyti dalis seimo darbo prezidiumo. Iš k. sekr. J. Šeškutė, V. Vidugiris ir V. Vaitkus, vicepirm. R. Stalioraitis, prel. P. Ragažinskas, PLB pirm. Br. Nainys, JAV LB pirm. A. Gečys, seimui pirmininkavęs V. Kamantas. Nuotr. J. Urbono

"Pasaulio Lietuvio" redaktorių Br. Nainys ir administratorius St. Dziugas supažindino su žurnalo padėtimi. Žurnalas tobulėja, didėja, nors prenumeratos kaina ir nepakeliamą. Daugiausia išsilaikoma iš dosnių aukų. Žurnalas siunčiamas į 28 valstybes, kur daugiausia susibūrę lietuviai.

Garbės teismo pirmininkas Antanas Rinkūnas pranešė, kad per paskutinius penkerius metus jokių bylų neteko spręsti.

Kontrolės komisijos pirmininkas Vaclovas Kleiza pranešė, kad komisija turėjo keturis posėdžius ir tikrino Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kasos knygas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo trečiojo kongreso atskaitomybę ir "Pasaulio Lietuvio" žurnalo administracines knygas. Finansinė apyskaita rasta paremta pateisinamais dokumentais.

Kraštų atstovų pranešimai

Po pietų pertraukos išklaudyta įvairių kraštų, kur yra susibūrę Lietuvių Bendruomenės atstovų pranešimai.

Argentinos lietuvių veiklą apibūdino Raulas Stalioraitis, jaunas ALOST (Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarnybos) pirmininkas. Supažindinęs su vietos veikla, padėkojo už atsiunčiamus iš JAV solistus bei ansamblius.

Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos buvęs pirmininkas V. Neveravičius pastebėjo, kad Australijoje Lietuvių Bendruomenė yra pagrindinė lietuvių organizacija. Kitos organizacijos Bendruomenės veiklai ne tik nekludo, bet damiai talkina.

Didžiosios Britanijos lietuvių veiklą pristatė du atstovai: St. Kasparas, Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkas, ir Z. Juras, Lietuvių Sąjungos pirmininkas.

Kanados Lietuvių Bendruomenės veiklą nušvietė jos energingas pirmininkas ir vyriausias šių Pasaulio Lietuvių Dienų organizatorius Jonas R. Simanavičius. Kanados LB šiame seime turėjo 17 atstovų.

Apie Naujosios Zelandijos lietuvių pranešė G. Procuta.

Tarp kraštų atstovų pranešimų salen atvyko vysk. A. Deksnys ir tarė neilgą sveikinimo prasmingą žodį.

(nukelta į 4 psl.)

BAIMĖS UŽGULTOS DIENOS

JURGIS JANKUS

21

Senelė šnekėjo ir apie šį, ir apie tą. Kai dabar žiūriu atgal, suprantu, kad jai sunku buvo rasti žodžių, kaip pradėti šneką su septynerių metų dukraite apie tą, ką ir suaugusieji tedarė labai patylom. Gal net galvojo viską palikti seneliui. Jos vietoje būdama, aš tikrai taip būčiau ir padariusi.

— Matai, Dalyte, mudu su seneliu vakar šnekėjome, jog kitaip neišeina. Reikia ir tau viską pasakyti. Nors tu dar mažytė, bet nuo pat pradžios į viską įsimaišei, tai viską ir turi žinoti, kad iš nežinojimo ką ne taip nepasakytum.

Man senelės balsas pasirodė toks rimtas, lyg tuojau verkti norėtų.

— Tai tikrai kas nors atsitiko tėveliai. Ar mamytė? Katras nors susirgo? — pašokau. — O gal vokiečiai?

— Ne, ne, ne, mažytė. Gali ir sirgti, bet mes nieko nežinom. Turbūt abu sveiki ir stiprūs. Ne, Dalyte, čia visiškai kita bėda.

Ir, kiek patylėjusi, pradėjo: — Vakare viršaitis pasiūkė senelį į šalį ir sako: "Žmonės patyliškai šneka, kad Giršų mergaitė pas jus slepiasi". Seneliui, žinoma, ir visos blusos nuo tokios šnekos apmirė. Jis tuoj užsigynė, bet viršaitis ir nespaudė prisipažinti. Tik pasakė, kad jam vis tiek, kas kur yra, tik, jeigu tie šnibžėjimai pasiektų ištikimo hilerinio ausis, tada būtų blogai. "Jeigu tokia mergaitė būtų pas mane, parūpinčiau jai lietuviškus gimimo metrikus. Kad ir kiek velniai tie vokiečiai, bet dokumentas jiems šventas", dar lyg ir paaiškino, bet daugiau nieko nepasakė, ir senelis nieko nebesakė. Sako, kam dar vienas žmogus turi žinoti, ko nereikia. Jis tada nuėjo pas kleboną. Tu, Dalyte, tik iš tolo jį tematei, bet su juo galima šnekėti apie viską, kaip per išpažintį. Jis mūsų visus vaikus krikštijo. Ir tave jis pakrikštijo. Išklaušė, ką senelis pasakojo, bet nuo savęs pasakė, kad Giršų mergaitėi metrikų negali duoti. Jei būtų ne iš čia, kur nors

iš toliau, tada galėtų. Išrašytų metrikus vaiko, kuris apie tą patį laiką buvo miręs, kai jį gimė. Bet kas iš to? Čia visi vienas kitą pažįsta, visi žino, kieno vaikai gyvena ir kieno mirę. Iš to tik daugiau bėdos būtų. Patarė nuvažiuoti pas tavo tėvą ir tetą Genovaitę. Gal jie ten ką padarys, o jeigu negalės, tada padarys ir jis, tik Onutę reikės išvežti kur kitur. Gal pas tavo tėvus. Gal pas tetą. Jeigu senelis parvežtų metrikus, tai parvežtų ir kitą vardą, ir kitą pavardę. Pasakysim visiems, kad atvažiavo tokia ir tokia iš miesto, ir galėsite abi kaip sesutės lakstyti po laukus, eiti į bažnyčią, kartu eiti į mokyklą. Tu viską žinai, mokėjai ligi šiol tylėti, mokėk tylėti ir toliau. Teta atsiuntė neturtingą mergaitę iš miesto, ir viskas. Matai, kokia negera tavo senelė. Mokau meluoti. Bet ką kitaip padaryti, kad dabar tuo tegalima gintis ir taip tegalima gyventi. Nagais negali atsidrauskyti, tai reikia nors liežuviu.

Ilgai tylėjome. Įvažiavome į mišką. Arklys vis tebežengė žingine, ir važelio garsai atsiliepė iš apšarmojuosio miško.

— Ar nepasakyti irgi yra melas? — taip vesdama sąžinės sąskaitą, paklausiau.

Galvojau apie tuos dalykus, kurių niekam nebuvau pasakiusi. Tuos, apie kuriuos kalbėdavom su Rimu.

— Kaip čia tau, Dalyte, vis-

ką į vieną vietą suvesti? — timptelėjo vadele, ir arklys pradėjo bėgti riste. — Kad visko prastai galvai ir sumesti negalima. Man, dukryte, tai yra taip: be reikalo neušink burnos, jeigu ką ir žinotum, ko kitam nereikia žinoti. Verčiau šimtą sykių patylėti, negu vieną sykį burną ne vietoje praverti. Tokiais laikais nuo palaido liežuvio žmonės daugiausia ir kenčia. Juk kas nors pasakė, kad Giršienė slepiasi pas Vainius.

Kas pamatė ir neiškentė. O gal ir tyčia iškū liežuvi. Ir pas mus niekas mergaitės nematė. Aš niekam nesakiau, senelis nesakė, tu nesakei, tikiu, kad Saliamutė irgi nesakė. Onutė pati tikrai niekam nepasisakė. Bet šneka. Gal tik spėja, bet šneka. Matė kokią mergaitę bėgančią per lauką, ir to užteko. Liežuvis žmogų pakaria ir palaidžia, bet dažniau pakaria.

— Gal vakare pro langą pamatė? — įterpiau savo.

— Kaip pamatys? Juk užs dangstom.

— O gal pasiklausio? Dažnai garsiai pašnekam, net padainuojam.

— Kas gali žinoti? Gal ir pasiklausio. Bet tai jau būtų žmogus, kad nebežinau. Tokiam jau ir vieta turėtų būti nebe tarp žmonių.

Ir vėl nutilo. Tylėjau ir aš. Tada man šovė labai gera mintis.

— Be reikalo senelis išvažiavo, — pasakiau.

— Kodėl? — nustebo senelė.

— Senelis būtų pakinkęs arklius, ir būtumėm Rivelę nusi-vežę pas mano tėvus. Ten kietas pilnas vaikų, ir niekas neklausia, iš kur jie atsirado. Ji ir tenai galėtų būti Onutė ir žaistų kartu su visais.

— Bet tokiu oru! Ar žinai, kad reikėtų dvi dienas važiuoti? Jeigu užeitų pustymai, gal ir tris.

— Tai kas, — nenusileidau. — Būtumėm prikovę roges šieno. Mudvi su Rivele būtumėm jį sulindusios, susiglaudusios. Net neįstojumėm, kad šalta.

— O kaip senelis?

— Jis būtų gerai apsitūlojęs, apsisukęs. Būtumėm nuvažiavę. — Tau, matyt, pas mus jau atsibodo. Nori į miestą.

— Kad ir tamsta, senelė, — pašokau. — Man visiškai neat-sibodo. Aš tik dėl Rivelės.

— Onutės, — pataisė senelė.

— Aš tik tarp mūsų pasakiau.

— Kai nesipratinai tarp savų, nepasijusi ir tarp svetimų.

Žodžio atgal nebepagausi. O tu nesipratinai. Vis Rivelė ir Rivelė. Vėl nutilom. Žinojau, kad tarp svetimų Rivelės vardo niekaip neišduočiau. Bet kaip tu įtikinsi senelę. Tai ir tylėjau, nors ir to tylėjimo liko nebe daug. Tuoj pasukom į savo kiemą, ir aš su saldinių maišuku nu-bėgau tiesiai pas Rivelę.

- o -

(Bus daugiau)

IŠ VISUR

— Senatorius Charles Percy, rugpjūčio 5 Chicagoj kalbėdamas šimtainei etninių grupių atstovų, išskeldamas etninių grupių svarbą, pirmiausia suminėjo lietuvius. Kalbėdamas apie pastangas išlaisvinti nuteistuosius kovotojus dėl žmogaus teisių, senatorius išskirtinai parodė susirūpinimą V. Petkumi.

Adelaidės abu dienaščiui australiečiams skaitytojams priminė Sovietų nubaustus tris Helsinkio grupės kovotojus už žmogaus teises, neaplenkiant nei Viktoro Petkaus, ir pranešė, kad JAV senatas 90-1 balsų dauguma prašo Nobelio Taikos premijai nominuoti Helsinkio grupės kovotojus.

— Zigmas Dailidka po sunkios ligos mirė rugpjūčio 8 Chicagoj, sulaukęs 58 m. amžiaus. Vėlonis priklausė prie Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos, Varpo Korporacijos ir Valstiečių Liaudininkų S-gos, buvo Lietuvių Bendruomenės darbuotojas, Kultūros Fondo pirmininkas, spaudos bendradarbis.

— Prel. P. Juro, P.A., pastangos kurti Alkos muziejų ir jį plėsti aprašomos Windham County Observer - Putnam Patriot laikrašty rugpjūčio 9. Fotografas ir korespondentas Lou Edman supažindina amerikiečius skaitytojus su Alkos muziejaus turiniu, muziejaus didinimo planais ir su pačiu muziejaus steigėju — prel. P. Juru.

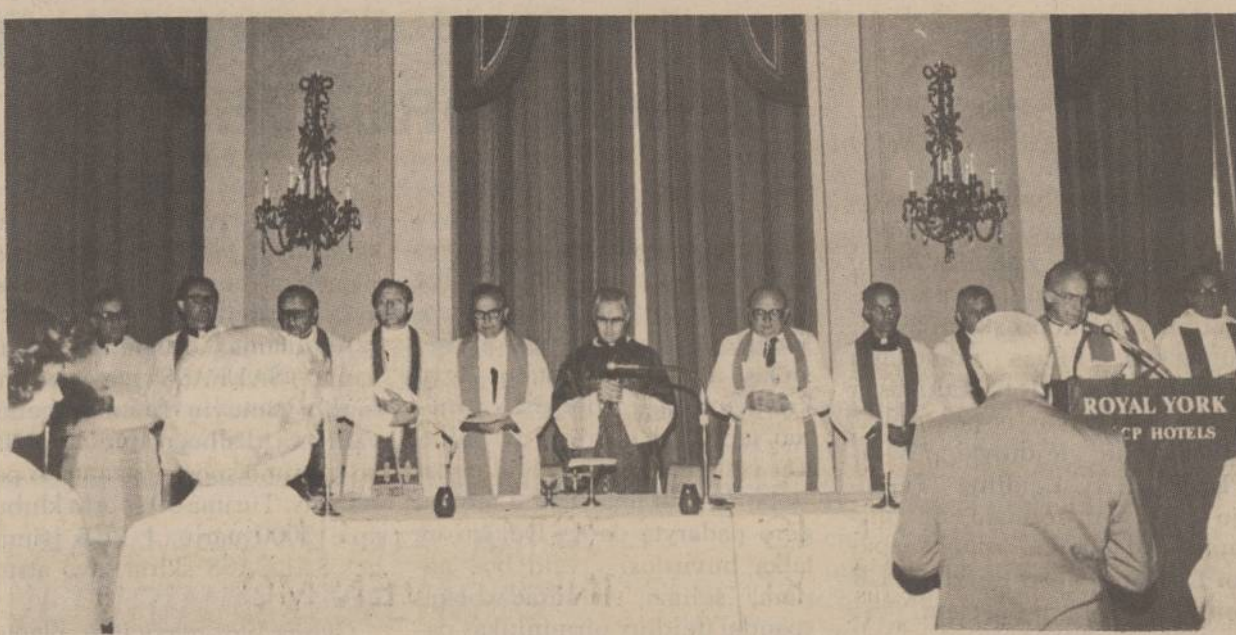
— "Our Sunday Visitor", JAV katalikų labai gausiai prenumeruojamas savaitraštis, rugpjūčio 13 išspausdino Robert Novell straipsnį apie Sovietų Sąjungoje nuteistus Viktorą Petkų ir kitus. Primenama, kad Viktoras Petkus yra lietuvis; katalikas; ir veiklą kovotojas prieš komunistinį ateizmą ir katalikų persekiojimą. Straipsnis persiustas katalikų agentūros iš Londono.

— "National Catholic Register", JAV katalikų gausiai prenumeruojamas savaitraštis, liepos 30 rašo, kad lietuvis katalikas Viktoras Petkus buvo teisišamas tuo pačiu metu kaip žydas Šcaranskis ir ortodoksas Ginzburgas. Laikraštis pastebi: "Mes prileidžiame, kad spauda galėtų ignoruoti tokio žmogaus kančias, bet joki būdu negalime suprasti, kodėl rinkti valdžios pareigūnai pasidavė tokiame įžūliam tendencingumui".

— Kun. Kęstutis Balčys, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, Amsterdam, N.Y., dainuos 65-tame Lietuvos vyčių seime, kuris įvyks Syracuse mieste rugpjūčio 16-20. Kun. Balčys pasirodys kultūros vakaro programoj rugpjūčio 18, penktadienį. Piliečių centro Crouse Hinds teatre. Be kun. Balčio, programoj taip pat dalyvaus Lazdynas, lietuvių tautinių šokių grupė iš Rochesterio. Kun. Kęstutis Balčys dainavimą studijavo Panevėžio muzikos mokykloj ir New Yorke. Šiuo metu jis eina Albany vyskupijos kunigų choro direktoriaus asistentu pareigas.

— Vasario 16-osios lietuvių gimnazijoj Huettenfelde, V. Vokietijoj, nauji mokslo metai prasidedami rugpjūčio 21. Praėjusiais metais jį mokėsi apie 70 mokinių iš V. Vokietijos, JAV ir kitų pasaulio kraštų. Gimnazijos mokytojų sąstatą sudaro 22 lietuviai ir vokiečiai mokytojai bei auklėtojai.

— Iš Europos į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą atvykę atstovai Kęstutis Ivinskis, Raimūnas Valiūnas ir Romas Žaliukas šią vasarą dalyvauja ateitininkų stovyklose Dainavoje, Neringoje ir Wasagoje. Jie nori plačiau susipažinti su stovyklavimo metodais, kad juos galėtų panaudoti bei pritaikyti veikloj su lietuvišku jaunimu Europoj. Ateitininkų Federacijos valdyba ir Ateitininkų Šalpos fondas yra pasižadęjė sumokėti dalį jų kelionės išlaidų.

Koncelebracinės mišias PLB seimo dalyviams Royal York viešbučio salėj aukoja iš k. tėv. V. Rimšelis, MIC, kun. J. Rikteraitis, prel. P. Ragaižinskas, tėv. G. Kijauskas, SJ, tėv. J. Borevičius, SJ, tėv. L. Zaremba, SJ, tėv. dr. K. Bučmės, OFM, tėv. J. Daugintis, SJ, tėv. P. Urbaitis, SDB, kun. prof. St. Yla (skaito evangeliją), kun. V. Dabušis, tėv. dr. T. Žiūraitis, OP. Nuotr. J. Urbono

DIDŽIOSIOS PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS TORONTE

(atkelta iš 3 psl.)

Prancūzijos Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirm. kun. Jono Petrošiaus paruoštą reportažą perskaitė dail. S. Kondrataitė.

Apie Brazilijos lietuvių kalbėjo neseniai iš ten grįžęs kun. S. Saulaitis, SJ. Brazilijoj apie 68 nuošimčiai lietuvių šeimų yra mišrios. Jau turima ir trečios bei ketvirtos kartos lietuvių. Tai gausiausia lietuvių išeivijos dalis po Jungtinių Amerikos Valstijų.

Su JAV Lietuvių Bendruomenės rūpesčiais ir atsiekimais supažindino dabartinis Krašto valdybos pirm. Algimantas Gečys. Nežiūrint, kad JAV-bėse turima daug veiksmų ir dar daugiau vadų, Lietuvių Bendruomenė savo veikloj yra vieninga ir progresuoja atsiekimuose. Tikimasi pasiekti nuosirdaus susitarimo su Amerikos Lietuvių Taryba. Leidžiami informaciniai leidiniai anglų ir kitomis kalbomis apie Lietuvą. Už finansinę padėką dėkojama Lietuvių Fondui — dr. A. Razmos vardu. Dėkojama ir mecenatui iš Californijos J. Adomėnui bei aukų telkėjui J. Urbanui iš Detroito, Mich.

Trumpesnius pranešimus pateikė dr. Plechavičiūtė-Veigel apie Šveicarijos lietuvius, kun. P. Daugintis, SJ, apie Urugvajaus lietuvius, Vyt. Sivilas apie Vokietijos lietuvius ir Vasario 16 gimnaziją, J. Kukanauza — apie Venecuelos lietuvius.

Visų kraštų atstovų išsamūs pranešimai buvo atspausdinti oficialiame PLB seimo leidiny, kuris visiem buvo prieinamas.

Susipažinimo vakaras

Diskusijų ir gincų entuziastai po pertraukos turėjo progos persikelti į 18-tame viešbučio aukšte skirtas patalpas ir ten dar klebenti atskirų kraštų pranešimus. Šiose naktinėse diskusijose dalyvavo tik truputį daugiau negu pusė seimo atstovų.

8 val. vak. buvo numatytas bendras Pasaulio Lietuvių Dienų dalyvių susipažinimo vakaras. Svečiai į viešbutį jau rinkosi bent valandą prieš oficialią pradžią. Lietuviam buvo skirtas visas Royal York viešbučio suvažiavimų aukštas su visom salėmis ir koridoriais. Bilietai parduota 3000. Kiekvienas po 8 dol. Meninės programos nebuvo jokios, tik vienoj salėj šokių grojo orkestras, o kitose salėse buvo sustatyti stalai.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas, naudodamasis demokratija, balsuoja. Nuotr. Jono Urbono

Užkandžių nebuvo galima pirkti, bet gėrimų — kiek nori. Kokteiliai kainavo po du kanadiškus dolerius.

Graziai pasipuošusių lietuvių suplaukė bent 3000. Daugiau bielių nebuvo parduodama. Bet ir taip buvo gana sunku susirasti asmenis, su kuriais buvo susitarta susitikti. Juk į tokią šventę suvažioavo ir iš tolimų kraštų ir iš senų laikų pažįstami bei bičiuliai.

Tą patį vakarą netrūko lietuvių ir Priskelimo parapijos salėj vykusiame "Vilniaus" karavane. Gausiai lietuviai rinkosi ir į Lietuvių namus.

Naujų organų rinkimai

Liepos 2, sekmadienį, 8 val. ryto turėjo prasidėti naujų organų rinkimai. Posėdis pradėtas su 25 minučių pavėlavimu. Perskaityta dalis sveikinimų raštu.

Nominacijų komisijos pirmininkas pranešė, kad į naują Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybą kandidatuoja dvi grupės: viena iš Chicagos, vadovaujama Vytauto Kamanto, antra iš Clevelando ir apylinkių, vadovaujama Raimundo Kudukio. Kaip paprastai tokiomis progomis, gincų ir priekabių mėgėjai turėjo galimybę parodyti savo iškaltumą: ar balsuosim už vietovę, ar už asmenį, ar už sąrašą ir t.t.

Nubalsuota, kad renkami 9 kandidatai iš vieno bendro sąrašo, o naujos PLB valdybos būstinę pasirinks pati valdyba. Prieš rinkimus buvo duota galimybė kiekvienam kandidatui trumpai prisistatyti rinkėjams — apibūdinti savo praeitį, padėti ir tikslą dirbti naujoj PLB valdyboj. Jei kurio kandidato nebuvo salėj, apibūdinimą atliko nominacijų komisijos narys dr. Antanas Butkus arba Vytautas Kamantas.

Štai kandidatai ir už juos atduoti balsai:

Vytautas Kamantas — 84, kun. Antanas Saulaitis, SJ — 84, Algis Paulius — 84, Vaclovas Kleiza — 83, Romas Sakadolskis — 82, Daina Kojelytė — 81, Saulius Kuprys — 80, Mečys Šilkaitis — 74, Antanas Juodvalkis — 71, Raimundas Kudukis — 26, Algis Budreckis — 22, Henrikas Miklas — 20, Antanas Rinkūnas — 19, Henrikas Brazaitis — 18, kun. Gediminas Kijauskas — 15, B. Gaidžiūnas — 14, J. Mikonis — 14, J. Malskis — 13.

Pirmieji devyni išrinkti į naująją Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, o kiti liko kandidatais.

Kontrolės komisijon buvo pasiūlyti penki kandidatai iš Detroito ir apylinkių: dr. A. Damušis, V. Kutkus, dr. K. Keblys, J. Mikaila, J. Urbanas. Kadangi buvo balsuojama už penkis, tai pateikti kandidatai išrinkti vieningai.

Garbės teismą renkant, buvo pristatyta 10 kandidatų, o balsuojama už penkis. Balsai pasiskirstė taip:

Dr. J. Sungaila — 81, E. Čuplinskis — 67, V. Skrinskas — 57, dr. P. Vileišis — 49, dr. Br. Nemickas — 43. Kandidatai — V. Šernas — 43, dr. J. Genys — 39. Kiti kandidatavę gavo po mažiau balsų.

Rinkimai į PLB valdybą ir garbės teismą vyko slapto būdu — kortelėmis pagal vardošaukį.

Pamaldos

Po balsavimų liko neilga pertrauka pasiruošti sekmadienio mišiom.

Katalikam mišios buvo aukoja-

Iš PLB seimo, dalis prezidiumo. Iš k. Bronius Nainys — buvęs PLB pirmininkas, Algimantas Gečys — JAV LB pirmininkas, Vytautas Kamantas — seimo pirmininkas, Vaclovas Kleiza — seimo teisinis patarėjas. Nuotr. Jono Urbono

STUDENTŲ ATEITININKŲ VASAROS STOVYKLA

Šiais metais studentų ateitininkų sąjungos vasaros stovykla įvyks nuo rugpjūčio 27 iki rugsėjo 4 Dainavos jaunimo stovyklavietėj, Manchester, Mich.

Registracijos anketos buvo išsiuntinėtos liepos mėnesį studentams at-kam pagal SAS centro valdybos turimus sąrašus. Moksleiviai at-kai, baigę gimnazijas, stovyklą gali dalyvauti. Įvairiose vietovėse registracijos informaciją galima gauti pas šiuos asmenis:

Rytuose: Tomas Gimius — Bostonas ir jo apylinkė (617) 327-2092, Rasa Razgaitienė — New Yorkas (212) 849-6233, Aldona Vaičiulaitė — Washing-

ton, D.C./Maryland (301) 530-6276, Danutė Krokytė — Rochesteris (716) 544-3468.

Vidurio JAV: Ramunė Kubiliūtė — Chicaga ir jos apylinkė (312) 925-1503, Andrius Razgaitis — Clevelandas (216) 524-2357, Gintė Damušytė — Detroitas (313) 354-0746.

Vakaruose: Rimas Polikaitis — Los Angeles (213) 666-2568.

Kanadoje: Giedrė Čepaitytė — Torontas (416) 621-2343, Danutė Lukavičiūtė — Hamiltonas (416) 549-8042, Julija Adomonytė — Montrealis (514) 256-5355.

Bendra stovyklos tema yra "Aš ir Mano Pasaulis" ... Kristus. Lietuva, Amerika, Organizacija, ir t.t. Bus paliesta ir muzikos sritis, kurią pristatys muzikas kompozitorius Faustas Strolia iš Chicagos. Tema "Aš ir Amerika" kalbės kun. dr. Antanas Paškus iš Pennsylvanijos, "Aš ir Kristus" — Lilė Gražulienė iš Detroito, "Aš ir Lietuva" — prof. Augustinas Idzelis iš Clevelando, "Aš ir Organizacija" bus pristatyta simpoziumo formoj — prelegentai Gabija Juozapavičiūtė ir Almis Kuolas iš Toronto.

Vakarinėm programom vadovaus paskiros studentų at-kų draugovės bei pakviesti asmenys. Kas dieną vyks įvairūs užsiėmimai — sportas, dainavimas, tautinio meno pažinimas, pašnekesiai ir t.t. Stovyklos užbaigtuvių vakaras įvyks rugsėjo 2, šeštadienio vakarą, kuriam bus paruošta speciali programa ir po to įvyks šokiai, grojant Rimo Kaspučio orkestrui "Romantika".

Stovyklos vadovybę sudaro: kapelionas — kun. K. Pugevičius iš New Yorko, komendantas — Saulius Gimius iš Chicagos, mergaičių vadovė — Indrė Damušytė iš Clevelando, berniukų vadovas — Rimas Čepulis iš Clevelando, muzikos vadovas — Raimundas Obalis iš Rochesterio, akordeonistas — Rimas Kasputis iš Detroito, šeiminkė — p. Mainelienė iš Clevelando, ūkvedys — Kęstutis Smalinskis iš Detroito, vandens sargas — Andrius Kazlauskas iš Clevelando.

Stovyklą ruošia Detroito SAS draugovė, kurios valdybą sudaro: Gintė Damušytė — pirm., Rita Neverauskaitė — vicepirm., Virgis Kasputis — izd., Kristina Veselkaitė — sekretorė ir Vida Nakaitė — narė. Stovyklos ideologinę programą paruošė kun. dr. Antanas Paškus, Lilė Gražulienė ir Gintė Damušytė.

Registracija baigiama rugpjūčio 20. Norį stovyklą dalyvauti turi iki tos datos užsiregistruoti. Visos anketos yra persiunčiamos su 10 dolerių registracijos mokesčiu Gintei Damušytei, 25830 Forestview, Southfield, MI 48034.

Gintė Damušytė

SCHUYLER SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

24 Davis Ave., Kearny, N.J.

07032

Tel. 991-0001 or 991-7260

Serving the Community 54 Yrs.

announces the current availability of higher interest-bearing SAVINGS CERTIFICATES

8% a year
8-year term, Minimum \$4,000

7 3/4% a year
6-year term, Minimum \$4,000

in addition to its regular Savings Certificates:

7 1/2% a year
4-year term, Minimum \$4,000

6 1/2% a year
2-year term, Minimum \$2,500

— Substantial interest penalty is required for early withdrawal — Limited Subscriptions — 5 1/4 % a year is paid on regular savings accounts, from day of deposit to day of withdrawal. Provided \$10.00 remains to end of quarter. Save or withdraw any amount anytime.

— All Rates Compounded Daily —
Savings insured to \$40,000 by the Federal Savings & Loan Insurance Corp.

JAV LB KRAŠTO VALDYBA VEIKIA IR ATOSTOGŲ METU

Atostogų metas JAV LB krašto valdybos veiklos nėra sustabdes. Anksčiau užplanuoti darbai ir su laiko tėkme ateina nauji reikalavimai verčia ir vasarą reguliariai šaukti posėdžius, daryti sprendimus ir vykdyti įsipareigojimus.

Paskutiniai du LB krašto valdybos posėdžiai įvyko liepos 2 ir 25. Pirmasis vyko Toronte, Pasaulio Lietuvių Dienų metu, jame dalyvaujant ir toliau nuo Philadelphiajį esančio branduolio gyvenamiesiems valdybos nariams — J. Čingai, Mod. Jakaičiui, Br. Juodeliui ir kviesiems svečiams — LB tarybos prezidentui pirm. R. Kudukiui ir LB atstovui Washingtone Alg. Gureckui. Antrasis posėdis vyko Philadelphiajį; jame dalyvavo Philadelphiajį gyveną krašto valdybos nariai.

Patvirtinti susitarimai su Alta

Pirm. Alg. Gečiui ir Alg. Gureckui pritačius, krašto valdyba vieningai ir be pataisų patvirtino š.m. birželio 18 Rochestery su Altos atstovais padarytus susitarimus organizacinių ryšių ir veiklos derinimo klausimais. Taip pat buvo priimti ir vėliau Altos atstovų dr. J. Valaičio ir dr. L. Kriaučeliūno atsiųsti susitarimo papildymai. Telioka laukti greito Altos centro valdybos susitarimų patvirtinimo ir džiaugtis, kad į laisvinimo veiklos sritį stengiamasi sugrąžinti damą ir susiklausymą.

Rugsėjis — LB mėnuo

Su rugsėjo mėnesiu vėl atsisvers mūsų lituanistinių mokyklų durys, vėl prasidės koncertai, chorų ir tautinių šokių grupių repetacijos, įvairūs minėjimai ir kito pobūdžio renginiai. Pagal nusistovėjusią tradiciją JAV LB vienetai rugsėjo mėnesį telkia paramą lituanistinėms mokykloms, o taip pat ir kultūrinės srities veiklai.

Posėdy nutarta šiais metais kultūrinei veiklai gauti finansinę paramą iš kitų šaltinių ir rugsėjo mėnesio vajų skirti iš-

MALDININKŲ KELIONĖ Į ŠILUVOS KOPLYČIA

Rugsėjo 9-10 vyks dvylukioji maldininkų kelionė į Šiluvos koplyčią Washingtono bazilikoj. Šeštadienio programa prasidės su kun. Kazimiero Pugevičiaus žmogaus teisių diskusijomis nuo 2 iki 4 val. popiet. Nekalto Prasidėjimo Tautinės šventovės konferencijų kambary. 7 val. vak. George Washington universiteto klube priėmimo bus pristatyti senatoriai, kongresmenai ir kiti garbės svečiai. Priėmimo šalti ir karšti užkandžiai. Įėjimo kaina 7.50 dol. asmeniui.

Sekmadienį Lietuvos atstovas dr. S. Bačkis su žmona maldininkų kelionės dalyvius kviečia aplankyti Lietuvos atstovybę tarp 12:30 ir 2:30 val. popiet. Šiluvos koplyčioj 3 val. popiet. koncelebracines mišias aukos vysk. V. Brizgys ir kun. K. Pugevičius. Norį galės pasinaudoti šventovės gėdais, kurie aprodys visas koplyčias.

Organizatoriai laukia svečių ir iš kitų kolonijų. Atvyks po autobusą iš Pensylvanijos York ir Pittsburgho miestų.

Holiday Inn viešbutis prie Thomas Circle Washingtono duos grupines nuolaidas, jei susidarys bent 10 žmonių grupė. Dėl rezervacijų kreiptis į Cher Summers 202 737-1200. Paminėti, kad priklausote "Lithuanian Pilgrimage to the Shrine" grupei.

Norį dalyvauti šeštadienio priėmimo bilietus turi įsigyti iš anksto. Iki rugsėjo 1 d. 7.50 dol. čekį siųsti adresu: Council of Lithuanian Organizations of Greater Washington, 1511 K St., N.W., Nr. 629, Washington, D.C. 20005. Tuo pačiu adresu kreiptis dėl smulkesnių informacijų. Galima skambinti 202 638-1908.

imtinai našesniai lėšų sutelkiami lituanistiniam švietimui paremti. Bus kreipiamasi į bendruomeninius vienetų ir tėvų komitetus lėšų ir mokinių į lituanistines mokyklas telkimo reikalais, o spauda bus prašoma LB mėnesio metu lituanistinio švietimo ir kultūrinės veiklos pagyvinimo mintį stipriau pakeleuoti.

Dėmesys spaudai

Pereitą pavasarį, vykdamas finansinį vajų Pasaulio Lietuvių Dienom paremti, buvo nutarta spaudos stiprinimui skirti skaitytųjų ir lėšų telkimo vajų nukelti į šį rudenį. Spaudos vajus šiais metais bus pradėtas rugsėjo mėnesiu ir tęsiamas iki 1978 gruodžio paskutinės dienos. Vajui, kaip ir ankstesniais metais, vadovaus LB krašto valdybos vicepirm. Rimas Česonis.

Pasikeitimai JAV LB kultūros taryboj

Dvejus metus pareigas ėjusiam LB kultūros tarybos pirmininkui Juozui Gailai iš pareigų pasitraukus, krašto valdybos pirmininko Alg. Gečio kvietimu jas perėmė Baltimorėj gyvenąs Aleksandras Radžius. Naujasis kultūros tarybos pirmininkas yra žinomas publicistas, poetas, pedagogas, J. Gailos vadovaujot kultūros taryboj ėjęs vicepirmininko pareigas.

Svarstant kultūrinius klausimus, buvo nutarta kreiptis į kultūros tarybą ir ją prašyti dėmesį skirti artėjančios Vilniaus universiteto 400 metų sukakties paminėjimui ir atžymėjimui išieivijoj atliko didžiojo užsimojimo — išleidimo Lietuvių Enciklopedijos ir Encyclopedia Lituanica. Taip pat nutarta kreiptis į bendruomeninius vienetų ir prašyti juos paremti Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvo pastato Putname statybą.

"Holocaust" filmo klausimu

"Holocaust" klausimu nutarta JAV LB visuomeninių reikalų tarybos vardu pasiųsti vicepirm. dr. Alg. Budreckio dokumentaciją NBC vadovybei. Minimam memorandumu papildomai būtų reaguojama į klaidingas prielaidas — išvedžiojimus, kuriuos NBC pareigūnai naudojo atsakydami į Amerikos lietuvių protestus.

Veikla politinių kalinių klausimu

JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušra Zerr pateikė tragiškųjų birželio sukakčių proga vykdytos akcijos politiniams kaliniams gelbėti rezultatus. LB pastangomis paruoštas dvi radijo programas anglų kalba, supažindinančias su keturiais lietuviams politiniais kaliniais, perdavė daugiau kaip 30 radijo stočių. Taip pat JAV kongreso nariams pasiųstais lietuvių politinių kalinių biografiniais duomenimis pasinaudojo eilė kongreso narių savo pareikimuose Congressional Record. Kiti kongreso nariai, vykdydami LB prašymą, parašė laiškus prez. Carteriui, Brežnevui, Dobryninui ir valstybės departamentui, juose pasmerkdami sovietų įvykdytą įkalinimą ir reikalavdami politinių kalinių paleidimo.

Viktorą Petkų nuteisus, visuomeninių reikalų taryba dėjo pastangas, kad lietuvis nebūtų "pamirštas", minint kitus du išgarsintus disidentus. Šiuo tikslu ryšiai buvo palaikomi su Europos saugumo konferencijos komisija Washingtono, JAV katalikų spaudos agentūra, kongreso nariais, JAV tautinio saugumo taryba ir Baltųjų Rūmų pareigūnais, jiems suteikiant Petkų liečiančius faktus. Taip pat dviem atvejais 80-čiai amerikiečių laikraščių išsiuntinėta pareiškimas Petkaus klausimu ir jo fotografija.

Stipendija studijai parašyti

Posėdy nutarta paskirti 500 dol. stipendiją doktorantui Algiiui Tamošiūnui, rašančiam

anglų kalba studiją, nušviečiančią lietuvių-žydų santykius nacijų okupacijos metais Lietuvoj. Stipendijai gauti viena iš sąlygų yra jos paskelbimas moksliniame žurnale. A. Tamošiūnų krašto valdybai rekomendavo prof. dr. John Cadzow, kuris sutiko su A. Tamošiūnu kolaboruoti studiją ruošiant.

Taip pat posėdžio dalyvių susipažinta su dr. R. Šilbajorio ruošiamą anglų kalba veikalo apie kultūrinį genocidą eiga ir dr. Br. Kaslo pranešimu, kad galutiniai susitarimai su leidykla dėl jo veikalo prancūzų kalba apie Lietuvą išleidimo yra baigiami. Abu minimus veikalus išleisti yra įsipareigojusi JAV LB krašto valdyba.

VI-oji tautinių šokių šventė

Posėdžio metu svarstytas Tautinių Šokių Instituto pirmininkės Galinos Gobienės laiškas, kuriame pranešama apie Instituto vadovybės sutikimą paruošti VI-osios tautinių šokių šventės programą ir pasisakoma kitais šventės reikalais. Šventę sutarta ruošti 1980 vasarą Chicagoj, jei tik pavyks gauti tinkamą salę. Iki šiol šokių šventėm naudoto Amfiteatro likimas nėra aiškus. Krašto valdybai tenka pareiga parinkti šventės rengimo vadovą, rūpintis bendruoju šventės organizavimu ir lė-

šų telkimu. Šventės meno vadove, kaip informuoja Instituto pirmininkė, yra pakviesta Nijolė Pupienė, Chicago tautinių šokių vieneto Suktinio vadovė.

LB atstovai amerikiečių konferencijoj

Vicepirm. Feliksas Andriūnas painformavo apie Marylando universitete vykusią etniškumui ir senatvei nagrinėti konferenciją, kurioj jis su sekr. Br. Vaškaičiu atstovavo krašto valdy-

bai. Konferencijoj pranešimus padarė 40 su viršum akademikų. Buvo demonstruojami keli filmai, pavaizduoją tautinių-etninių grupių gyvenimo JAV-ėse charakteringas savybes. Užmegztos pažintys su JAV administracijos pareigūnais, besidarbujančiais minimoj srity teikia viltį ir lietuviams prieiti prie esamų informacinių šaltinių ir gal net pasinaudoti teikiama finansine parama.

A. Gė. (LB Inf.)

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

(atkelta iš 2 psl.)

— Lietuvos prekybiniai knygynai jau gavo "Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos" III tomo pirmąją siuntą. Enciklopedijos leidžiama 75,000 egzempliorių, tai įrišimas ir paskirstymas trunka ilgesnį laiką. Trečiasis tomas prasideda straipsniu "Demokratinis pasitarimas", o baigiamas "Gari baldžio brigados", taigi apima daug raidės D, raidės E, F ir dalį G raidės. Dar labai toli iki enciklopedijos pabaigos, nors straipsnius ruošia apie 900 autorių, jiems patarinėja beveik 400 mokslininkų. Enciklopedi-

ja spausdinama buvusioje Spindulio spaustuvėje, dabar pavadintoje K. Poželos vardu. Atskirais straipsniais spaudoje džiaugiamasi, kad spaustuvė neseniai įsigijusi modernias ofseto mašinas. Enciklopedija spausdinta daugiaspalviu ofsetu.

— Okupuotoje Lietuvoje nuo 1963 leidžiamas neperiodinis žurnalas Kraštotyra. Dabarišleista jau devintoji Kraštotyros knyga. Vyriausias redaktorius yra prof. K. Surblys. Tik gaila, kad mokslinės paskirties žurnale daugiausia vietos skiriama komunistinei propagandai: Lietuvos praeityje ieškoma revoliucinių pradų, klasių kovos užuomazgų, iškraipoma nepriklausomybės laikotarpio istorija, didelis dėmesys skiriamas partiniam veikimui kolchozų kūrimo laikotarpyje. Bet tarp to marksistinio balasto leidinyje yra ir gerų straipsnių: apie Subartonių kaimo daraktorių, apie senuosius Žeimelio amatininkus, apie Mosėdžio akmenų parką, apie privačias kaimo bibliotekėles spaudos draudimo laikais, apie Panevėžio miesto praeitį ir dabartį, apie N. Akmenės pramonę. Leidinyje sukaupia ir tautosakinės medžiagos: pasakų, galvosūkių, dainų. Duodama ir kiek biografinės medžiagos: apie Žemaitę, komp. J. Švedą ir kt.

— Vagos leidykla išleido 30,000 egzempliorių Vilniaus albumo "Vilniaus architektūra". Leidinys nespaltotas, bet vokiečių specialistų gerai išspausdintas Erfurto mieste. Albumą sudarė dail. R. Gibavičius. Įvadą parašė žurnalistas D. Šniukas ir architektas V. Čekanauskas. Paaškinimai duodami lietuvių, rusų ir anglų kalbomis.

— Lenkijos televizijos filmavimo grupė Lietuvoje kuria valandos ilgio spalvotą filmą apie ūkinį ir kultūrinį Lietuvos gyvenimą. Filmuotojams talkina Lietuvos kino operatoriai.

— Vilniaus akademinių dramų teatras Kauno dramos teatre vaidina Just. Marcinkevičiaus "Mažvydą". Režisierius — H. Vancevičius, dailininkė — V. Idzelytė, kompozitorius — E. Balysys. Šią dramą pirmiausia pastatė Klaipėdos dramos teatras.

Pr. N.

— Dainavos jaunimo stovyklavietėje pastatytas naujas lietuviškas kryžius kun. Viktoro Dabužio šeimai įamžinti. Kryžių suprojektavo ir padarė dail. Viktoras Veselka. Dabar Dainavos stovyklavietėje jau yra pastatyti 6 kryžiai.

— Chicago vengrai rugpiūčio 20 mini tautinę Šv. Stepono, Vengrijos karaliaus, šventę. Iškilmingos pamaldos vyks vengrų kalba Šv. Stepono bažnyčioj, Chicagoj. Pamokslą angliskai pasakys pakviestas kun. dr. J. Prunskis. Jam bus proga priminti ir okupuotos Lietuvos kančias.

— Valstybės departamento Sovietų Sąjungos skyriuje dirbęs M. Henderson, rūpinęsis žmogaus teisių ir sovietinių mažumų klausimais, iš tų pareigų pasitraukia. Jo vieton pakviestas Sean Burns, kuris neseniai grįžo iš JAV ambasados Maskvoj, kur išdirbo trejus metus. Naują pareigūną aplankė Bendro pabaltiečių amerikiečių komiteto reikalų vedėjas J. Bolstein.

— Jonas Karka, Pasaulio Lietuvių Dienų Toronte spaudos informacijos komisijos pirmininkas, atsiuntė Darbininkui padėkos raštą už Darbininko talaką Pasaulio Lietuvių Dienų garšinėme spausdinant informacijas, straipsnius ir programas.

— Viktorą Petkų nuteisus, kun. dr. J. Prunskis aplankė "Sun Times", "Chicago Tribune" ir "Chicago Catholic" redaktorių, prašydamas atkreipti dėmesį į skriaudą šiam tauriam lietuviui. Paskutiniu metu "Chicago Catholic" išspausdino kun. J. Prunskio straipsnį "Communists continue their repression in Lithuania". Ukrainiečių "The New Star" įdėjo jo straipsnį "They suffer for God and country" apie priešpaudą Lietuvoj; "Chicago Tribune" išspausdino jo "Lithuanians and Nazis".

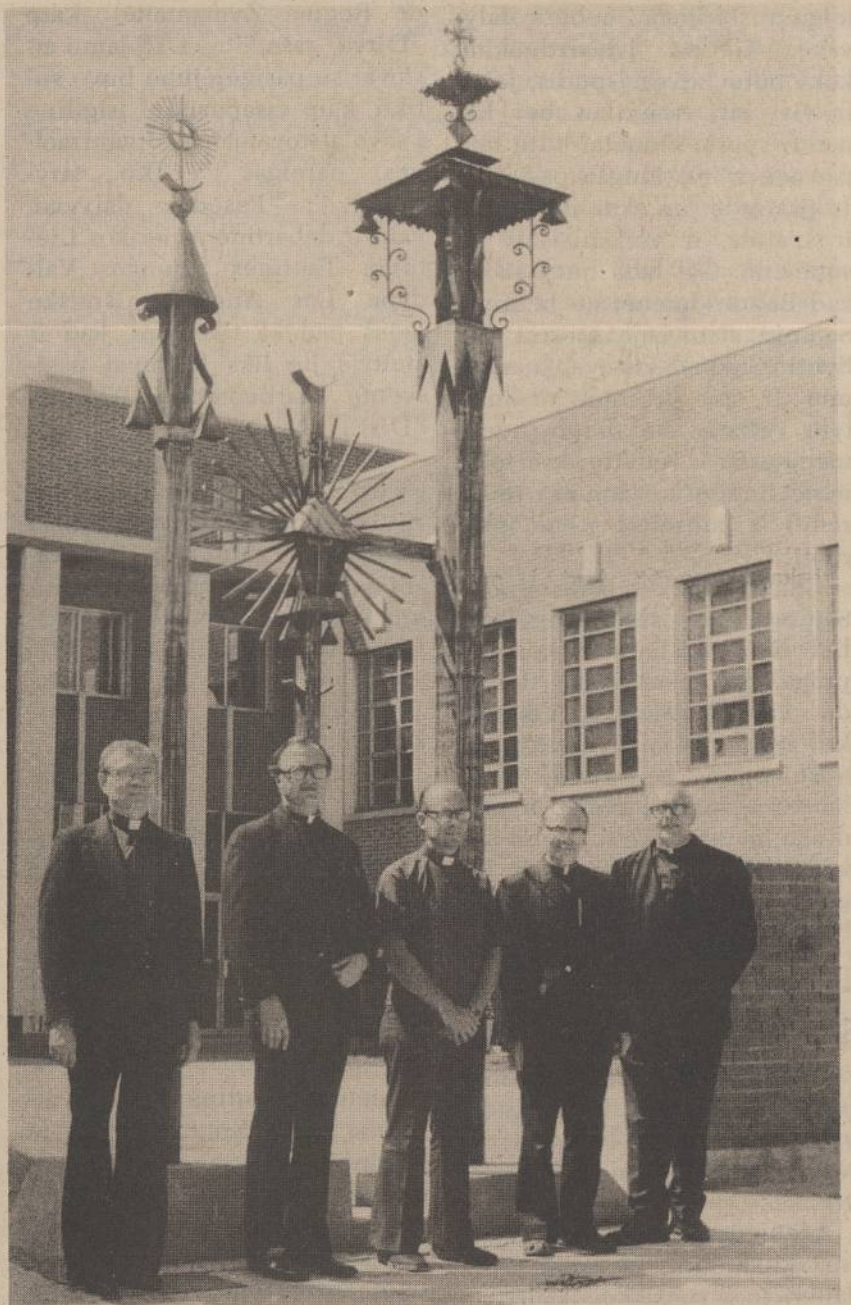
— Cleveland, Ohio, Gražina Kudukienė ir Juozas Stempužis išrinkti į Tautybių tarnybos centro (Nationalities Services Center) patikėtinių tarybą. J. Stempužis išrinktas šios organizacijos vicepirmininku. Tautybių tarnybos centras teikia teisinę ir socialinę pagalbą emigrantams, padeda jiems įsikurti, rengia anglų kalbos ir pilietybės kursus.

— Putnam, Conn., lietuvių susiartinimo šventę liepos 23 Nek. Pradėtos Marijos Seserų sodyboj traukimo būdu dovanos teko: 1. Dail. A. Galdiko paveikslas — Liudai Gudelienei, Cos Cob, Conn.; 2. Dail. Stančūnienės paveikslas — J. Rodriques, Lowell, Mass.; 3. P. Baltramiejūnienės megzta kaldra — Irenai Ostowski, Millbury, Mass.; 4 100 dol. — Domui Vaičiui, Hudson, N.Y. Visos dovanos jau atsiimtose.

— R.P. Benediktinės seserys, Bedford, N.H., ne tik laukia jaunų lietuvių, bet priima ir moteris, jeigu jos trokšta vienuoliško gyvenimo. Kreiptis adresu: Regina Pacis, Benedictine Sisters, 75 Wallace Road, Bedford, N.H. 03102. Telef. 603 472-3239.

— Algirdo Landsbergio ir Kosto Ostrausko dramaturgijai apžvelgti sesija, autoriam dalyvaujant, rengiama Santaros - Šviesos suvažiavime rugsėjo 7-10 Tabor Farmoj, Sodus, Mich.

— Nauji Darbininko skaitytojai: M. Naruševičius, Paterson, N.J., K. Podolskis, Worcester, Mass., Užsakę kitiem: C. Waxman, Bronx, N.Y. — A. Waxman, Bronx, N.Y. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant — visiem 13 dol. metam.

Pasaulio Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybės valdyba sudaryta Kanadoje. Nuotraukoje prie Prisikėlimo parapijos jubiliejinių kryžių Toronte iš k.: T. Antanas Prakapas, OFM — narys, T. Augustinas Šimanavičius, OFM — sekretorius, kun. Jonas Staškus — pirmininkas, kun. dr. Pranas Gaida — išdininkas, kun. Petras Ažubalis — narys.

1978 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

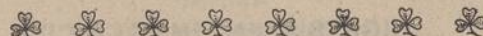

RUDENS VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Rugsėjo 17 iki 25 — \$849.00

Spalio 12 iki 20 — \$849.00

1 naktis Maskvoje, 6 naktys ir 5 dienos Vilniuje su 1 dienos ekskursija į Kauną ir Trakus, 1 naktis Maskvoje.

Daugiau informacijų kelionių į Lietuvą reikalu prašoma kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MASS. 02168
(617) 969-1190

ATSTOVAS:
WORCESTERY —
114 MILBURY ST.
1 — SW — 8-2868

Sutvirtinimo Sakramentas suteikiamas Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos bažnyčioje Detroite gegužės 13. Suteikia vysk. Thomas Gumbleton. Šalia matyti parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius. Sakramentą priėmė 34 parapijos jaunuoliai, jaunuolės. Nuotr. Jono Urbono

SPORTAS IR VISUOMENĖ PASAULIO LIETUVIŲ DIENOSE

Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės Toronte praėjo sėkmingai, nes tai buvo masinis sambaris lietuviško jaunimo, iš visur suvažiavusio susitikti sporto aikštėse ir salėse. Nežinia, ar kas nors jau suskaičiavo visų sporto šakų dalyvių, bet atrodo, kad visur jų pakankamai užtek. Žaidynių programa praėjo irgi sėkmingai, nes visur matėsi dalyvių pareigingumas bei entuziazmas; tai pelngvino išblaškytas rengėjų pastangas.

Vienoj srity tačiaū pritrūko ir pareigos, ir organizacijos, ir entuziazmo. Ta sritis Pasaulio Lietuvių Dienų proga turėjo būti geriau apgalvota ir labiau jai pasiruošta. Kalbame apie sportininkų reprezentaciją ir pristatymą visuomenei.

Idomu pastebėti, kad daugumoje Pasaulio Lietuvių Dienų aprašymų autoriai prisipažįsta sporto žaidynių nematę ir todėl tik vienu ar dviem sakiniais jas pamini. Jie matė būrelį sportininkų PL Dienų atidarymo parade ir vėliau dainų šventės atidaryme, bet tai ir viskas.

ŠIUO METU VYKSTA SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE NAUJIEMS NARIAMS ĮRAŠYTI 1978 M. SPECIALIUS VAJUS

Susivienijimas kviečia visus geros valios lietuvius ir jų draugus įsijungti į SLA narių šeimą ir pasinaudoti šio VAJAUS lengvatomis ir privilegijomis.

Norime atkreipti ir esamųjų Susivienijimo narių dėmesį, kad ir jie gali pasinaudoti vajumi ir nepraleisti šios progos apsidrausti pridėtinėmis apdraudomis.

— Dabartinio Vajaus metu duodama didelė, net 50% NUOLAIDA nuo pirmųjų metų metinių mokesčių.

— Apsidrausti galima iki 70 metų amžiaus, netikrinant sveikatos.

— Aplikantai nuo 1 iki 60 metų gali apsidrausti nuo \$1,000 iki \$5,000.

— Aplikantai nuo 61 iki 70 metų gali apsidrausti \$1,000 arba \$2,000.

Labai gaila, bet ką visuomenė matė ir apie ką laikraščiuose parašė, buvo tik pasigailėtina menkystė žaidynių svarbos ir rengėjų bei dalyvių pastangų perspektyvoje. Ne vienam žinovui ar sporto mėgėjui buvo tiesiog gėda stebėti saujelę labai tvarkingų sportininkų abiejų iškilmų salėse.

Toronte buvo reta proga pasirodyti visuomenės ir veiksmų labiau suprantamoji plotnė ir įspūdinga mase išeiti į visuomenės dėmesio areną. Deja, ir šį kartą buvo prašauta pro šalį. Nežinia ką kaltinti, nenorą ar negalėjimą arba, gal būt, tiksliau — neapgalvojimą, bet šių klaidų pasekmės gali ir toliau apsunkinti lietuvių sporto sąjūdį.

Sporto veikla skursta finansiniais ir tuo pačiu skursta vadovų trūkumu, nes nėra lėšų nei galimybės juos suteikti ir paruošti. Sporto Sąjunga, nors būdama gausiausia organizacija, iki šiol nepateko nei į Bendruomenės sandarą, nei į milijoninių fondų maloną. Kodėl taip? Todėl, kad tie gaustis sportininkai, reikalui atėjus, pasi-

— Per šį vajų galima pasirinkti šiuos planus:

Viso amžiaus mokamą apdraudą (Whole Life V-1).

Viso amžiaus mokamą tik per 20 metų (20 Payment Life V-2).

20 metų taupomąją apdraudą (20 Year Endowment V-3).

10 metų taupomąją apdraudą (10 Year Endowment V-X).

— Po trijų metų nariams garantuojamos neprarandamos apdraudų vertybės (Cash Surrender ir Paid-Up Value).

Smulkesnį informacijų ir specialiai šiam VAJUI pritaikytą Non-Medical aplikacijų galima gauti pas vietinį SLA organizatorių ar finansų sekretorių. Taip pat galima kreiptis ir į Susivienijimo Centro sekretorę J. Meiliūnienę.

Lithuanian Alliance of America, 307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001, tel. (212) 563-2210.

Prašydami aplikacijų, pažymėkite savo gimimo datą (mėnesį, dieną ir metus), tada siunčiant aplikacijas Jums bus pranešti apdraudų mokesčiai. (sk)

IŠTRAUKOS IŠ VLIKO TARYBOS PROTOKOLO

Pone Redaktoriau!

“Dirvai” paskelbus, kad “Inž. Algis Sparauskas perrinktas Lietuvių Tautinio Sąjūdžio pirminku antrai kadencijai dvejiems metams” (Nr. 31, 1978 m. rugpjūčio 10 d.), prašau Tamstą, Pone Redaktoriau, išspausdinti “Darbininke” šiuos dokumentus, atspindinčius praėjusios kadencijos jo veiklą.

I. Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Tarybos 1978 m. vasario 4 d. posėdžio protokolo ištrauka:

“Dr. Br. Nemickas norėjo iškelti visą eilę klausimų, bet pirmininkas (posėdžiui pirmininkavo Algis Sparauskas rotacine tvarka. Br. N.) j juos neatsakinėjo, ir Tarybos dauguma nutarė Br. Nemicko klausimus prijungti prie šio protokolo.”

II. VLIKO Tarybos posėdyje perskaitytasis ir prie protokolo

daro nematomi.

Galvas lenkiamie prieš Australijos lietuvių, kurių tvarkinga ir puikiai paruošta sportininkų grupė bent dalinai išgelbėjo sporto prestižą Toronto lietuvių šventėje. Nesinori galvoti, kaip sportininkai būtų prisistatę, jeigu australiečiai nebūtų dalyvavę. Geriau įsivaizduokim, koks būtų buvęs įspūdis, jeigu ir visi kiti Amerikos bei Kanados sporto vienetai būtų taip gausiai ir tvarkingai pasirodę! Ir pasirodė ten, kur juos mato ir spauda, ir veiksniai, ir visuomenė. Gal tada būtų aišku, kad Bendruomenėje ne Jaunimo Sąjunga atstovauja sportui, bet Sporto Sąjunga atstovauja jaunimui. Ir, gal būt, tada susimąstytų veikėjai bei fondų administratoriai ir nutartų, kad tokią masę lietuviško jaunimo reikia remti ir puoselėti, o ne ignoruoti.

Galėjo šiam reikale Sporto Sąjunga pati sau pasigelbėti, bet liko neišnaudota aukštesnė proga, kuri kažin ar ateityje dar kartą pasitaikys. Tikimės, kad sporto vadai ir rėmėjai nenustos jėgų bei vilčių ir toliau ves jaunimą sveiko ir naujingo lavinimo keliu, kuris niekada nebuvo lengvas, o be organizuotos visuomenės paramos bus dar sunkesnis.

Alg. Š.

ST. PETERSBURG, FLA.

LB St. Peterburgo apylinkė, pritariant Lietuvių klubo vadovybei, iškilmingą Tautos šventės minėjimą rengia rugsėjo 10.

Lietuvių Skautijos 60 metų sukaktį minint, Lietuvių Klube lapkričio 8 ruošiamas skautiškos spaudos, nuotraukų, ženklų, darbų ir kitų įvairenybių paroda. Visi jos eksponatai kviečiami prisidėti ir kreiptis šiuo adresu: Br. Klorė, 192 Lido Dr., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. Tel. 367-3518.

Alfonas ir Ona Kinduriai Lietuvių Fondui paaugojo 100 dol., tuo savo įnašus Lietuvių Fonde padidindami iki 1,500 dol. — L.Ž.K.

prijungti nutartasis 1978 m. vasario 4 d. raštas su iškeltaisiais ir Algio Sparausko neatsakytais klausimais:

“Praeitame VLIKO Tarybos posėdyje, buvusiam 1978 m. sausio 14 d., Lietuvių Tautinio Sąjūdžio atstovui Algiiui Sparauskui atsiribojus ne tik nuo Jakačio, bet ir nuo Kavolio visų insinuacijų B. Nemickui ir apgailestaujant savo ankstyvesnius pareiškimus VLIKO Taryboje, atrodė, kad ilgai užsitęsęs ir VLIKO darbingumą smukdęs nesusipratimas VLIKO Taryboje pagaliau baigtas tokiu nutarimu:

“VLIKO Taryba, — turėdama galvoje, kad A. Sparauskas atsiriboją nuo visų M. Kavolio insinuacijų B. Nemickui ir apgailestauja savo pareiškimus VLIKO Taryboje ir dėl jų kilusių nesusipratimų, — laiko klausimą baigtu.”

Betgi tuojau (1978.I.14-15) šis klausimas atsidūrė “Dirvos” Nr. 4 aprašytame posėdyje, kur “Lietuvių Tautinio Sąjūdžio pirmininkas ir Sąjūdžio atstovas VLIKO taryboje A. Sparauskas padarė išsamų pranešimą apie VLIKO tarybos veiklą ir bendradarbiavimą su grupių atstovais...” (pranešimą papildė Regina Žymantaitė. Kaip “Dirva” rašo, “... LTS jauni atstovai su pasigėrėjimu buvo su tikti, kaip visapusiškai įsigilinę į savo atstovaujamas organizacines pareigas VLIKO taryboje...” “Posėdžio dalyviai, kaip ir dabartinė Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba Los Angeles, išreiškė jiems padėką tikėdami, kad ir ateityje jie liks Lietuvai pašventę darbuotojai” (1978.I.26 “Dirva”, Nr. 4).

VLIKO pirmininko pavaduotojas dr. Bronius Nemickas ryšium su Lietuvių Tautinio Sąjūdžio atstovams “Lietuvai pasižventusių darbuotojų” vardo pripažinimu ir jiems “Dirvoje” išreikštą viešą padėką paprašė Lietuvių Tautinio Sąjūdžio atstovą VLIKO Taryboje Algį Sparauską atsakyti į šiuos klausimus:

1. Ar Lietuvių Tautinio Sąjūdžio atstovui Algiiui Sparauskui ir jo antrininkei Reginei Žymantaitėi buvo dėkojama už tai, kad jie kniso White Plains Lietuvos Laisvinimo Darbo Konferencijos (1974 m. spalio 26-27 d.) nutarimus dėl laisvųjų lietuvių bendravimo su pavergtos Lietuvos žmonėmis?

Lietuvių Tautinio Sąjūdžio atstovas Algis Sparauskas ir jo antrininkė Regina Žymantaitė, dar nesušilę kojų VLIKO Taryboje, griebsi, kurstomi iš šalies, sugriauti White Plains konferencijos susitarimus, reikalaudami juos pakeisti tariamai daug geresniais, griežtais, kone policiniais nuostatais. Ši jų destruktivi užmačia nepavyko, nes VLIKO Taryba, — tikėdama laisvųjų lietuvių sveiką nuovoką, sąžinę ir tautinį sąmoningumą, be to, net ir formaliai neturėdama teisės pati viena pakeisti tarporganizacinių susitarimų (tą gerai žino ir tautinio sąjūdžio atstovai), — jų destruktivų reikalavimą atmetė, savo 1977 metų balandžio 30 d. posėdyje nutardama pakartotinai ir pabrėžtinai priminti laisvojo pasaulio lietuviams White Plains konferencijos susitarimus, liečiančius bendravimą su pavergtos Lietuvos žmonėmis (1977.V.10 Eltos Informacijos, Nr. 19/1091).

2. Ar Algis Sparauskas nusipelnė viešą padėką už VLIKO diskreditavimą savo rašiniu, kupinu sovietinio žargono, persunktu sovietine terminologija ir vietomis net suokiančiu sovietinės minties gaida? (1977.III.3 “Dirva”, Nr. 9).

3. Ar dėkojama abiem — Algiiui Sparauskui ir Reginei Žymantaitėi — už jų įsivėlimą į E. Čekienės išplatintus bolševikinius šmeižtus, sufabrikuotus sovietinės žvalgybos ir paskelbtus jos išleistoje knygūktėje “Išdavystės keliu”?

Algis Sparauskas buvo vienas pirminių E. Čekienės bendrininkų, skleidžiant sovietinius

šmeižtus. Jis kartu su Čekiene šmeižė VLIKO pirmininko pavaduotoją dr. Bronių Nemicką Jakačio ir Kavolio sufabrikuotais šmeižtais įvairiomis progomis, neišskiriant nė VLIKO Tarybos posėdžių.

Regina Žymantaitė VLIKO Tarybos posėdžiuose, neatsilikdama nuo Algio Sparausko, nauodojo tos pačios sovietinės kilmės šmeižtą prieš Nemicką, jos pačios išsakytais advokato raštais įrodinėjo Čekienės tariamą nekaltbę, nors ir nesėkmingai rūpinosi Čekienės bylos teisine gynyba.

4. Gal už tai Algis Sparauskas nusipelnė viešą padėką, kad jis, susiplakęs su Čekiene, terorizavo pranciškonus bei “Darbininko” redaktorių ir galop juos apskundė svetimiesiems — Brooklyno diecezijos vyskupui?

5. Gal dėl to Algiiui Sparauskui pripažintas “Lietuvai pašventusio darbuotojo” vardas, kad jis tautininkų Philadelphia seime nepagrįstai niekino VLIKO Valdybą ir vėliau dar ir “Dirvoje” iš jos šaipėsi?

Dėl šio pikto Algio Sparausko išpuolio, nesuderinamo su VLIKO Tarybos atstovo orumu, VLIKO Taryba savo 1977 m. spalio 15 d. posėdyje išreiškė jam savo apgailestavimą (1977.XI.1 Eltos Informacijos, Nr. 44/1116).

6. Ar dėl to nusipelnė Lietuvių Tautinio Sąjūdžio atstovai Algis Sparauskas ir Rūta Žymantaitė “vispusiškai įsigilinsiu į savo atstovaujamas organizacines pareigas VLIKO taryboje” “darbuotojų” vardą, kad 1976 metų VLIKO Seime jie dalyvavo tik meteoriskai?

VLIKO Seiman, buvusiam 1976 m. gruodžio 4-5 dienomis Washington, D.C., atvyko tautinio sąjūdžio atstovas Algis Sparauskas su savo antrininke Regina Žymantaitė ir užsiregistravo Seimo atstovais. Bet popiet abudu kažin kur pasislėpė, ir jų nebematė nei popietinėse svarstybose, nei vakariniame priėmime, nei pagaliau rytojaus dienos komisijų ir Seimo posėdžiuose.

7. Gal dėl to Algio Sparausko ir Reginos Žymantaitės “veikla” taip puikiai įvertinta, kad jie “nesurado” ir neatsiuntė 1977 m. vasario 26-27 dienomis suruoštan Jaunimo seminaris nuo vieno jaunuolio ar jaunuolės?

Algis Sparauskas ir Regina Žymantaitė šiame seminare pasirodė tik meteoriskai. Seminaro svarstybose dėl bendravimo su kraštu jie nė vienu žodžiu nepasirėiškė, nors anksčiau, kai jiems rūpėjo VLIKO Taryboje sukništi White Plains konferencijos susitarimai, tuo pačiu klausimu buvo perdėtai aktyvūs ir destruktivūs.

VLIKĄ sudarančios grupės turėjo atsiųsti į Jaunimo seminarą bent po tris jaunuolius. Tačiau tautinio sąjūdžio atstovai neįstengė “surasti” savo grupėje nė vieno jaunuolio, kuris dalyvautų Jaunimo seminare.

8. O gal “... LTS jauni atstovai su pasigėrėjimu buvo sutikti...” dėl to, kad jie 1977 metų VLIKO Seime nepasirūpino Lietuvių Tautinio Sąjūdžio atstovavimu?

VLIKO Seiman, buvusiam 1977 m. gruodžio 3-4 dienomis St. Peterburge, Algis Sparauskas ir Regina Žymantaitė patys pabūgo važiuoti, kad ten neiškiltų viešai jų klausimas (įsivėlimas į sovietinius šmeižtus), o savo vieton pakaitalo nesurado. Tuo būdu tautiniam sąjūdžiui šiame Seime niekas ir neatstovavo.

Pagaliau tautinio sąjūdžio atstovams — Algiiui Sparauskui ir Reginei Žymantaitėi — toks jų išaukštinimas gal priklauso ir už kitoniškos rūšies reikšimais, kuris, “I Laisvę” žurnalo žodžiais tarant, gali būti “... palikomas bei akstinamas tokių veiksmų, kurie nuo mūsų išsivijus nepriklausomi?” (1977 m. “I Laisvę”, Nr. 70).

Ir šios rūšies reikšimasis VLIKO Tarybai reikia žinoti.

Tamstai, Pone Redaktoriau, pagarbus

Bronius Nemickas

Kova dėl pasaulio karūnos aštrėja. Pirmąjį tašką iškovojo A. Karpovas aštuntoj partijoj, o vienuoliktą V. Korčnojus padėję išlygino 1-1. Visos kitos partijos užbaigtos lygiomis, o jos neįskaitomos. Pasaulio titulas atiteks šešių taškų laimėtojų.

Vilniaus tarptautinį turnyrą laimėjo sovietų didmeistrai: Tukmakovas 10.5 taško iš 15, Petrosjanas 10, Gulka 9.5, Beliauskis su čeku Lechtynskiu po 9, vengras Comas, sovietų Dorfmanas ir R. Vokietijos Espigas po 8 tš. Gintautas Piešina ir švedas Kaišauris pasidalijo 12-13v., surinkę po 6 tš., V. Mikėnas 5.5 tš. Po jų ėjo Jugoslavijos dm Damjanovičius ir vienintelė turnyro moteris, pasaulio meistrės varžovė, M. Čiburdanidzė su 4.5 taško.

Californijoj pasižymi inž. E. Kulikausko ir Rūtos Kvilytės sūnus Andrius Kulikauskas. Jam tik 13 metų, tačiau jo “reitingas” sparčiai auga aukštyn. Šiuo metu daugiau kaip 16 šimtų. Jis dalyvavo PLSŽ šachmatų varžybose Toronte ir surinko 50% pasekmę 2.5-2.5, besirundamas su mūsų žymūnais (K. Škėma ir kt.). Andrius Kulikauskas nuolat dalyvauja viešuosiuose turnyruose Californijoj.

So. Bostono LPD šachmatų turnyre Tomas Girmis įveikė Ričardą Grauslį, pelnydamas antrąjį tašką. Po tašką turi K. Merkis ir G. Zozas, o lenteles užbaigoje atsidūrė turnyro favoritas Ričardas Grauslys, patyręs du pralaimėjimus.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųsdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

12 dol. — V. Tomkus, Juno Beach, Fla.

Po 7 dol.: A. Želvis, Waterbury, Conn., dr. P. Kisieliū, Cicero, Ill., S. Rastas, Bridgeport, Conn., M. Darey, Colonia, N.J.

5 dol. — J. Staniškis, Baltimore, Md.

Po 3 dol. — A. Ramanauskas, New Haven, Conn., A. Malaiška, Athol, Mass., P. Grinkevičius, So. Boston, Mass., I. Staškevičius, Bronx, N.Y.

Po 2 dol. — K. Radvila, Chicago, Ill., L. Kapeckas, Hartford, Conn., S. Griežė, Dorchester, Mass., G. Janson, Hyannis, Mass., J. Ališauskas, Chesapeake, Va., J. Walaitis, Dearborn, Mich., J. Skliutas, Auburn, Mass., P. Krajauskas, Chicago, Ill., E. Šliogerienė, Newington, Conn., J. Rudis, Brooklyn, N.Y., kun. J. Svirkas, Haverhill, Mass., V. Bražėnas, Ft. Myers, Fla., V. Milčius, Ocala, Fla.

1 dol. — M. Franckus, Lewiston, Maine.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

Models

For
Television,
Fashion,
Commercials,
Shows,
Advertising
Beginners and
Professionals

Apply This
Week 1-5 P.M.
(Suite 404)
225 West 57th St.,
N.Y.C.
212-586-3556

BALTIC HOLIDAYS COME TO LITHUANIA IN 1978

JOIN US AND FULFILL A DREAM
THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES!

Departure dates

Sept. 15 to Sept. 23	\$849.00
Sept. 22 to Sept. 30	\$849.00
Sept. 28 to Oct. 7	\$849.00
Oct. 12 to Oct. 21	\$849.00
Dec. 22 to Jan. 5	\$1049.00

NIGHTS SPENT IN EACH CITY

Vilnius 5, Moscow 2
SAME AS ABOVE
Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
SAME AS ABOVE
Vilnius 5, Warsaw 3, Leningrad 3, Moscow 2

Tours include full day excursion to Kaunas and half-day trip to Trakai

CONTACT: JONAS ADOMENAS,
Tour Manager

TRANS INTERNATIONAL TOURS LTD.
535 Fifth Avenue
New York, N.Y. 10017
212 697-7257

Lietuvių susiartinimo šventėje Putnam, Conn., liepos 23 mišiom ir procesijai vadovavo bei pamokslą pasakė kun. dr. J. Grabys.

LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS SYRACUSE, N.Y.

Šią savaitę Lietuvos vyčiai jau 65 kartą renkasi į savo organizacijos metinį seimą. Kas yra dalyvavęs vyčių seimuose anksčiau, jau žino, kaip gražiai jie pravedami, kaip jų rėmuose telpa ir rimti posėdžiai, ir kultūringi parengimai, kartu ir draugiška nuotaika. Yra net ir progų laisvai pramogauti.

Šiame seime yra visa tai ir dar daugiau. Gražiajame Syracuse, N.Y., mieste jau nuo trečiadienio, rugpiūčio 16, rinkosi kuopų ir apskričių atstovai.

Pirmoji diena paprastai skiriama susipažinimui, sportui, ekskursijom. Taip ir ši trečiadienį susirinkę vyčiai žaidė golfą, dalyvavo ekskursijoje po Syracuse miesto įdomesnes vietas, o vakare banketo metu įteikė savo

veiklesniam nariam premijas už per metus atliktus ypatingus darbus. Tačiau pagrindinė premija kasmet tenka ne vyčiui, net ir ne lietuviai, bet žymiam Amerikos veikėjui, daugiausia prisidėjusiam prie Lietuvos laisvinimo. Tai a.a. kun. Jono Jutkevičiaus vardo "Lietuvos Draugo" premija, kuri šiais metais buvo įteikta New Yorko valstijos atstovui JAV kongrese Samuel Stratton, prisidėjusiam prie pastangų laisvinti Simą Kudirką ir Brazinskus.

Ketvirtadienį prasidėjo seimo posėdžiai. Centro valdyba, pirmininkaujant Antanui Miner, susirinko paskutinį kartą, baigdamą kadenciją. Po iškilmingų mišių vyko pietūs, seimo pranešimai ir sveikinimai, o vakare

visas Syracuse miestas dundėjo vyčių "karnavalu" — šokiais, pramogomis, dainomis, trumpomis programėlėmis ir bufetu.

Penktadienį vyksta pagrindinės darbo sesijos, ypatingų temų būreliai ir simpoziumai. Simpoziumą religine tema veda marijonas kun. Juozas Dambrauskas. Simpoziumo visuomenės informacijos tema vedė — Eva Migonis, kuri toje srityje daug darbavosi kaip vyčių atstovė, rengiant pereitų metų pabaltiečių žygį už žmogaus teises. Šio vakaro kultūrinę programą dalyvauja kun. Kęstutis Balčys, tautinių šokių grupė Lazdynas, ir vaidinama dviejų veiksmų komedija "Vargšas Tadas".

Šeštadienį tęsiasi posėdžiai. Simpoziumui žmogaus teisių Lietuvoje tema vadovauja Lietuvos reikalų komisijos pirmininkas kun. Kazimieras Pugetvičius. Popiet renkamą naują centro valdybą, Vakare — banketas su šokiais.

Sekmadienį, rugpiūčio 20, seimas baigiasi mišiomis ir pusryčiais su gintaro ir margučių parodėle.

Vyčių jauniesiems šiame seime jau buvo progos pramogauti atskirai. Be to, jie vyksta aplankyti atominės jėgos stoties ir pasimaudyti Ontarijo ežere. Po to dar turi progą posėdžiauti atskirai jaunimo reikalais.

Ši seimą rengia Syracuse vyčių kuopa, viena iš naujausių, bet taip pat ir iš veikliausių. Jos ir pirmininko Prano Petrausko energija, sumanumas, judrumas yra nepaprastas. Tas, kas bus dalyvavęs šiame seime, ne tik bus susipažinęs su platesne brolių ir seserų lietuvių visuomene, bet taip pat bus susižavėjęs ir pačia vyčių organizacija, kuri jau kelinti metai auga ir nariais, ir kuopų skaičium, ir savo jaunimu.

Mes New Yorko mieste laukiame naujų narių savo trijose kuopose, veikiančiose prie Apreiškimo, Aušros Vartų ir Atsimainymo parapijų, kur yra net junjorių kuopa jaunučiam 6-16 metų amžiaus. Kam patogiau priemiesčiuose, laukiame naujų narių Great Necke, Bridgeporte, Patersone, Newarke, Lindene, Bayonnėje, Kearny, Elizabeth, minint tik artimesnes vietas. Taip pat laukiame jų visoj Amerikoje.

Taigi iki pasimatymo mūsų susirinkimuose!

VR

Arėjas Vitkauskas, redaktorius ir savininkas World Wide News Bureau įstaigos, Jersey City, N.J., dažnai parašo lietuviškuose laikraščiuose. Jo straipsnių randama ir amerikiečių spaudoje, kaip pav., The Jersey Journal, Jersey City, N.J., Evening Herald of Sheandoah-Aschland-Mahanoy City, Evening Herald, Los Angeles, Calif. ir kitur. Visada rašo lietuviškais temomis. Lietuviškus reikalus taip pat dažnai primena ir savo pastoviam skyriuje, užimančiame keletą puslapių, žurnale "Globo", leidžiamame Indijoje. Šis biuras veikia jau 35 metai.

KELIONĖ Į PUTNAMĄ

Hartfordo pensininkų rately įsigyveno graži ir prasminga tradicija — daugelį metų suorganizuojamas autobusas ir kartu vykstant į seselių pikniką Putnam, Conn. Tai ratelio darbščiųjų bitelių — pirmininkės Elzbiotos Zalis ir raštininkės Onutės Yusinas — nuopelnas.

Maniau, kad šią vasarą aš tik viena iš Manchesterio bevažiųjų į pikniką. Autobuso belaukiant, atžygiavo dar vienas lietuvis — Vincas Gulbinas. Netrukus atvyko ir autobusas. Įsėdom į vėsinamą, patogų autobusą ir 44A keliu pro žaliuojančius miškus ir sodybas bei miestelius besnėkiant ir beklegant greit privažiavom 21-mą kelią.

Prie seselių sodybos pasitiko mus gražiai lietuviškai kalbanti seselė ir nurodė kur eiti. Atvykęs mūsų 48 asmenų būrelis išsikirstėm po šaunią sodybą. Mišias išklause, ėjom pietauti į rožių daržą. Ten jau radau dalį ratelių narių, besistiprinančių visokiais skanėstais. Čia buvo visuomet maloni ir svetinga Katrutė Degutienė, Onutė Žemgulienė su vyru Motiejum, Stasys Šrupša, Onutė Yusinas ir sūnus Jonas, Elzbieta Kurienė, Antanina Cebatorienė, Elzbieta Zalis, Vytautas Kazunas, O. Medonienė ir S. Mitkus.

Po pietų ėjau pasivaikščioti po sodybą. Buvo sustatyta daugybė automobilių, atvykusių iš skirtingų valstijų: New Yorko, New Jersey, Kanados, Illinois, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Missouri, New Hampshire, Pennsylvania, Rhode Island, Vermont ir Connecticut. Tai rodo, kad žmonės mėgsta seselių rengiamą lietuvių susiartinimo šventę — pikniką ir suvažiuoja tūkstančiai lietuvių.

Tarp dalyvių matėsi ir daug jaunimo. Man ypač patiko Neringos mergaičių stovyklautojų atlikta programa.

Artėjant vakarui ir sutartai valandai, nors ir su liudėsiu, teko palikti seselių gražią sodybą. Namų vežėmės seselių keptos juodos duonos, pyragų, medaus ir kugelio.

Sesutė mandagiai padėjo už atsilankymą ir palinkėjo laimingos kelionės. Iki pasimatymo, sesutės, 1979 vasarą!

Julija Birutienė
Manchester, Conn.

Nemokami koncertai New Yorko parkuose tęsiasi toliau. Šalia pereitame Darbininko numery minėtų koncertų dar vyks šie koncertai: Zubin Mehta diriguos New Yorko Philharmonijos orkestrui rugpiūčio 22 Sheep Meadow Parke, Manhattane, rugpiūčio 24 Clove Lake Parke, Staten Island, rugpiūčio 26 Cunningham Parke, Queens. Bus atliekami Wagnerio, Ravelio ir Čaikovskio kūriniai. Tas pats Zubin Mehta diriguos tam pačiam New Yorko Philharmonijos orkestrui rugpiūčio 28 Marine Parke, Brooklyne, rugpiūčio 29 Van Cortlandt Parke, Bronx. Programoje Prokofiev ir Mahler kūriniai. Visų koncertų pradžia 8:30 val. vak.

BOSTONO ŽINIOS

Bostoniškiai advokatas Rimas Ivaška ir jo sūnūs Ramūnas ir Darius Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėse Toronte laimėjo net šešis medalius: tėvas gavo aukso medalį už šaudymą pistoletu, sūnus Ramūnas gavo aukso medalį už jaunių B klasės tenisą ir sidabro medalius už stalo tenisą jaunių A ir B klasėse, sūnus Darius gavo aukso medalį už jaunių A kl. dvejetą lauko tenise ir bronzos medalį už jaunių A kl. lauko tenisą.

Simas Kudirka kalbėjo per Laisvės Varpo radiją apie Pavergtų Tautų savaitės paskelbimo reikšmę. Jis pabrėžė, kad mum labai svarbu turėti amerikiečių tarpe talkininkų. Mes patys taip pat turim aiškinti, kas yra sovietinis imperializmas. Tėvynės mūsų broliai ir sesės sodinami į kaltinamųjų suolus, į kalėjimus, koncentracijos sto-

vyklas, psichiatrines ligonines, bet jie nesustoja kovoję už mūsų tautos idealus. Mes turim organizuoti pasaulio moralinę pagalbą pavergtiesiems, kad jie matytų mirštą ne veltui.

Lietuvių radijo programos Bostone ir apylinkėse veikia iš trijų stočių. Per paskutinius 25 metus tarp atskirų programų vedėjų nebuvo trinties. Paskutiniu laiku atsirandą trinties reiškiniai tikrai nepageidaujami.

Izidorius ir Vytenio Vasylių koncertas Jordan Hall mažojo salėje įvyks spalio 29.

Dail. Adomo Galdiko paroda Tautinės Sąjungos namuose įvyks lapkričio 4-5.

LAISVĖS VARPAS
Sekmadieniais
11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL
12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET
Vedėjas Petras Višėlis
173 Arthur St., Brockton, MA 02402
Telef. (617) 586-7209

BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

BANK-BY-MAIL Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų.

Del lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500

arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE — 480 West Broadway South Boston 6 AM to 3:30 PM — Monday thru Friday Saturday 10 AM to 1 PM 988-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE 740 Gailwin Blvd. 8:30 AM to 5:30 PM Mon., Tues., Wed. & Fri. Thurs. & Sat. 8 AM to 7:30 PM Saturday 8:30 AM to 12 Noon

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

South Boston Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:
RUGSĖJO 22 d. — \$845.00 (su vadove p. Rudžiūniene)
GRUODŽIO 22 d. — \$1045.00 (dviejų savaitių)

Grupės aplankys Vilnių, Kauną ir Trakus. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ su papildomu mokesčiu New Yorke.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1979 M. PRASIDEDA BALANDŽIO 11 Registracijas priimame dabar

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116, South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 617 268-8764

Istaigai vadovauja: Aldona Adomonienė ir Albina Rudžiūniene. Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval. Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkom iškvietimo dokumentus.

LITO BENDROVĖ PARDUODA

1978 M. KELIONES Į LIETUVĄ

Didelis pasirinkimas iš įvairių kompanijų ir ekskursijų. Priklausant nuo maršruto, bus aplankoma:

Roma
Miunchenas
Baden-Baden
Bernas
Leningradas
Ryga
Brukselis

Paryžius
Lucerna
Ciurichas
Ženeva
Maskva
Helsinkis
Kopenhaga

Visos 2 savaitės vasaros ekskursijos įjungia VILNIŲ penkioms dienoms. Dėl informacijos kreipkitės:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114 ST.
RICHMOND HILL, N.Y. 11418
(212) 441-6799

Waterburio "Neries" tunto vyr. skautei

ROMUTEI PALIULYTEI

tragiškai žuvus, jos šeimai ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

LS Seserijos Atlanto rajonas

JULIUI MALDUČIUI

netikėtai mirus, Jo skausmo prislėgtą našlę Vilną ir sūnų Juliją su šeima giliai užjaučia

Valerija ir Bronius Nemickai

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvių Katalikų Tarnybos vadovas ir Lietuvių Religinės Šalpos reikalų vedėjas, yra išvykęs į Lietuvos vyčių seimą, kuris šiais metais vyks Syracuse, N.Y., rugpiučio 16 - 20. Kun. K. Pugevičius seime rugpiučio 19 dalyvaus simpoziume "Lietuva šiandien — mūsų atsakomybė".

Lietuvių pranciškonų provincijos visuotinis susirinkimas — kapitula įvyks rugsėjo 5-8 Kennebunkport, Maine, lietuvių pranciškonų vienuolyne.

Angelų Karalienės lietuvių parapijos 90 metų sukaktis iškilmingai bus minima rugsėjo 17, sekmadienį. Angelų Karalienės bažnyčioje 11 val. bus aukojamos iškilmingos koncelebracinės padėkos mišios. Pamokslą pasakys kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvių Katalikų Tarnybos vadovas ir Lietuvių Religinės Šalpos reikalų vedėjas. Iškilmingas suktuvių banketas sekmadienio popietį vyks Kultūros Židiny.

Kunigų Vienybės 69 metinis seimas bus rugsėjo 20 ir 21 Providence, R.I., Mariot Inn, Charles and Orms Sts. Trečią dieną, rugsėjo 20, seimas prasidės 1 v. popiet. Kalbės vietos vyskupas. Apie dvasinį atsinaujinimą kalbės Tėv. Antanas Saulaitis, SJ, ir sesuo Ona Mikailaitė. Vakare lietuvių parapijos salėje bus vaišės, kurias rengia kun. Vaclovas Martinkus savo vardinių progą. Ketvirtą dieną, rugsėjo 21, koncelebracinės mišios Šv. Kazimiero bažnyčioje. 10 val. kun. K. Pugevičius kalbės tema — Mus įpareigoja Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika. Po to bus valdybos rinkimai ir nutarimai. Po pietų — seimo uždarymas.

Dail. Marijos Žukauskienės kūrinių paroda įvyks rugsėjo 30 - spalio 1 Kultūros Židinio didžiojoje salėje.

Lietuvių Atletų Klubu vakaras įvyks spalio 7, šeštadienį, Kultūros Židinio didžiojoje salėje.

Katalikų Universitetui, Washington, D.C., paremti visose katalikų bažnyčiose per visas mišias bus daroma speciali rinkliava rugpiučio 20, šį sekmadienį.

Jurgis Kiaunė, atsargos kapitonas, savanoris kūrėjas, pirmasis karo invalidas, rugpiučio 8 išvyko į ligoninę New Yorke patikrinti sveikatos.

Kultūros Židinio komiteto — Lietuvių Kultūros Fondo korporacijos metinis narių susirinkimas įvyks spalio 14 Kultūros Židinio patalpose.

Ieškoma pirkti lietuviškų kortų kaladę. Ji reikalinga kortų kolekcijai, kuri bus padovanota Columbijos universitetui. Ieško vienas amerikietis kolekcionierius. Rašyti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82 Street, New York, N.Y. 10024.

Ekskursija į Kennebunkport, Maine

Tradicinė rudens ekskursija autobusu pas T. Pranciškonus įvyks rugsėjo 2-3-4.

Autobusas išeina nuo Kultūros Židinio, 341 Highland Blvd., Brooklyne, rugsėjo 2 d., 9 val. ryto ir pakeliui sustos prie Šalinskienės šermeninės 84-02 Jamaica Ave., Woodhavene. Grįžtama rugsėjo 4 vakare.

Kelionė, nakvynė ir 5 kartus valgis — asmeniui 65 dol. Kelionės reikalais skambinti T. Petriui (212) 827-1351, Marytei Šalinskienei 296-2244. Gautas patogus autobusas. Anksčiau užsiregistravę gali pasirinkti vietas.

Maironio lituanistinėje mokykloje mokslo metai prasidės rugsėjo 9, šeštadienį, įprastinėje vietoje, Holy Child Jesus parapijėje mokykloje Richmond Hill, N.Y.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos klubų atstovų suvažiavimas įvyks spalio 7-8, šeštadienį ir sekmadienį, Kultūros Židiny. Abi dienas vyks darbo posėdžiai, pasitarimai organizaciniais reikalais; ypatingai bus svarstomos Lietuvos sąžinės kalininių ir disidentų gelbėjimo galimybės ir priemonės. Bus išrinkta Lietuvių Moterų Federacijos nauja valdyba, paminėta 30 metų veiklos sukaktis. Suvažiavimas bus baigtas Lietuvos prezidento jauniausio anūko Vytauto Smetonos pianino rečitaliu. Iš anksto klubų narės prašomos gausiai suvažiavime dalyvauti. Tikimasi sulaukti daug svečių iš New Yorko ir aplinkinių lietuvių kolonijų jauno ir gausio pianisto Vytauto Smetonos rečitalių spalio 8, sekmadienį, 4 val. popiet.

Aktorius Henrikas Kačinskas su žmona Sofija šios vasaros atostogų metu porą savaitių poilsiauo lietuvių pranciškonų vasarvietėje Kennebunkport, Maine. Ta pačia proga Henrikas Kačinskas vasarotojų džiaugsmui suteikė porą dailiojo žodžio rečitalių — liepos 28, penktadienio vakarą, ir rugpiučio 3, ketvirtadienio vakarą.

Kun. Lado Budrecko, muzikės ir kompozitoriaus, kunigystės 50 metų sukaktis bus švenčiama lapkričio 12. 11 val. bus aukojamos padėkos mišios Apiešimo lietuvių parapijos bažnyčioje. 1 val. popiet bus pagerbtuvių banketas Dante Caterers salėje, 75-07 31st Avenue, Jackson Hts., N.Y.

Kęstutis Miklas, akredituotas korespondentas Jungtinėse Tautose nuo 1970, priimtas nariu į Jungtinių Tautų korespondentų sąjungą rugpiučio 9. K. Miklas Jungtinių Tautų temomis rašė Darbininke, jis yra buvęs Batuno prezidentas, o dabar vadovauja Batuno lietuviškai sekcijai, jis yra Simo Kudirkos šaulių kuopos pirmininkas, Vliko tarnybos narys, Lietuvių Bendruomenės tarybos narys. Veikia ir kitose organizacijose.

Kazys Paulauskas, amerikietis lietuvių veikėjas, mirė praėjusią savaitę Long Islande, sulaukęs 84 metų amžiaus. Kilęs iš Girkalnio valsčiaus, Raseinių apskrities. Amerikon atvyko 1914. Kurį laiką buvo Sandaros savaitraščio administratorium ir redaktorium. Vėliau leido ir redagavo humor žurnaliuką Rimba, kuriuo buvo išpopuliarėjęs net ir naujų lietuvių ateivių tarpe.

Arlingtono bibliotekai, esančiai Kultūros Židinio kaimynystėje, New Yorko miestas skyrė 250,000 dol. remonto darbam. Biblioteka įsteigta 1890.

Metropolitan Opera New Yorke šiemet per televiziją transliuos tiesiai iš teatro scenos tris operas: rugsėjo 25, pirmadienį, 8 val. vak. Otello su Scott, Kraft, Vickers, MacNeil, Gibbs; lapkričio 21, antradienį, 8 val. vak. The Bartered Bride su Stratas, Gedda, Vickers, Talvela; gruodžio 19, antradienį, 8 val. vak. Tosca su Verrett, Pavarotti, MacNeil, Corena.

Kanadoj gyvenantiems Darbininko prenumeratoriui pakartotinai praneša, kad, siunčiant prenumeratos mokestį, čekį išrašyti JAV doleriais. Siunčiant čekį kanadiškais doleriais, pridėti bent du dolerius, nes JAV bankuose Kanados doleris žemiau įvertinamas.

Aktorius Henrikas Kačinskas rugpiučio 13 išvyko iš New Yorko į Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Ryšių Centro suorganizuotą lituanistikos seminarą prie Kent universiteto, Ohio valstijoje. Lietuviam studentam rugpiučio 14 - 19 jis skaitys paskaitas apie dailių skaitymą, skaitymo melodiką ir logiško kirčio atranką skaityme.

Juozas Petrėnas, New Yorke gyvenęs rašytojas, literatūrinis kūrinius pasirašinęs Petru Taruliu, paruošė spaudai apysakų knygą "Sidabrinis lietus". Pirmoji jo apysakų knyga "Mėlynos kelnės" buvo išleista 1927 Lietuvoje. Kitos knygos: Vokietijoje — "Žirgeliai padebesiais" (1948), Amerikoje — "Vilniaus rūbas" (1966). Lietuvių literatūros istorijoje Juozas Petrėnas ypatingai žinomas kaip futuristų sąjūdžio literatūrinio žurnalo "Keturių Vėjų" redaktorius. Plačiai reikšėsi žurnalistikoj. Dirbo daugely laikraščių ir pats juos redagavo.

Raktas į Naująjį Testamentą, Pirmoji dalis — Bendrija: Sąjūdis. Tai kun. Antano Rubšio, Manhattano kolegijos profesorius, parašytas įvadas į Šv. Raštą. Knyga patraukliai išleista Krikščionis Gyvenime serijoje, Nr. 16. Knyga 394 puslapių, įrišta į kietus viršelius. Kaina 8 dol. Gaunama ir Darbininko administracijoje.

Tėvynės Sargas, Nr. 2(40) ką tik išspausdintas pranciškonų spaustuvėje Brooklyne. Šiame numeryje yra šie straipsniai: St. Lušys — Lietuvos laisvės kova ir vyriausioji vadovybė, kun. dr. J. Vaišnora — Arkivyskupas Jurgis Matulaitis sociologas, A.J.K. — VLIKo — PLB sąveika, J. Varnas — Dėl demokratijos esmės, P. Maldeikis — Atsakingumas už lietuvių išlaimą. Nekrologų skyriuje minimi dr. Jonas Puzinas, dr. Grigas Valančius ir dr. Mykolas Devenis. Paminimos įvairios suktys, surinkta įvairių faktų įvykiai ir problemos skyriuje. Recenzuojama Aušros pagrindinis leidinys, Juozo Ereto Europos Adomas ir Pr. Stravinskio ir Šviesa ir Tiesa. Numeris 72 puslapių. Žurnalą dabar redaguoja Petras Maldeikis.

Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimas 67-tojo seimo nutarimu Lietuvių Kunigų Vienybei atsiuntė 2,000 dol. Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikoms anglų kalba leisti. Lietuvių Kunigų Vienybė nuoširdžiai dėkoja už dosnią auką.

Angelų Karalienės lietuvių parapijos 90 metų sukakties proga parapijai sukojo: po 100 dol. — Eleonora Buriene, Ieva Gailūnas, V. Gudas, V. L. Koppas, 60 dol. — May Zellway, po 50 dol. — Katalikų Moterų Sąjungos 24 kuopa, S. P. Lukoševičių šeima, Frank Lukas iš Howard Beach, Ch. Yurkus iš South Carolina. Visiems aukotojams parapijos vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

Stalo teniso turnyras, rengiamas Lietuvių Atletų Klubu, įvyks rugsėjo 23-24 visose Kultūros Židinio salėse.

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJE
Pranciškonai visus lietuvius kviečia atostogauti jų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine. Šis pajūris garsus amerikiečiuose savo kurortiniais patogumais. Pranciškonų vasarvietė arti Atlanto. Pastatai kasmet gerinami, aplinka lietuviška, buto ir maisto kainos žemesnės kaip kitur.

Sezonas prasideda liepos 1 ir baigiasi rugsėjo 4. Oras tuo laikui šiltas ir gražus. Čia patogiai atostogauti per visą sezoną, o ne tik paskutines dvi liepos ir pirmąsias dvi rugpiučio savaites. Tada gali pritrūkti kambarių. Pranciškonai nori per visą sezoną turėti svečių — panašiai, kaip būna amerikiečių vasarvietėse.

Visais informacijų reikalais reikia kreiptis šiuo adresu: Franciscan Guest House, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

TĖVAS BENVENUTAS IR AUKŠTOJI GATVĖ

Tėv. B. Ramanauskui, OFM, minint 40 metų kunigystės jubiliejų

Aukštoji gatvė buvo Biržuose. Labai miela gatvelė, žinoma savo "davatkų komuna". Toj "komunoj" gyveno būrelis gimnazistų, jų tarpe ir Julius Ramanauskas, linksmas vyrukas, tuo metu dar nesivadinęs Benvenutu.

Teko ten gyventi ir man. Kaimynystėj su Julium. Panašiai, kaip ir dabar — kaimynystėj su Tėvu Benvenutu, pranciškonu, anuometiniu Julium, šį mėnesį mininčiu 40 metų savo kunigystės jubiliejų.

Jubiliejus tegu būna jubiliejus. Ta proga tebūnie man leista nuklysti ir į ankstesnius laikus, kurių šis jubiliejus nesiekia.

Tai gi toj Aukštojoj gatvėj Biržuose gyveno būrelis gimnazistų (vaikinių ir merginų). Trijuose namuose su bendru kiemu. Julius gyveno trečiajame tos gatvės numery, o aš — pirmajame. Turėjom keturias šeimininkes. Juliaus šeimininkė buvo Elena Užbalytė, o mano — Anastazija Jakubėnaitė.

Gyvenimas buvo linksmas. Dainuodavom ir kvailiodavom. Julius tokiom linksmybėm tiko. Su juo, mokančiu latvių kalbą, uždainuodavom ir latviškai, nors daugumas mūsų latviškai temokėjo tik tokius žodžius, kaip "jauns kungs", "zirga galva", "zirgs un zvirbulis", ir keliolika (gal ir keliasdešimt) kitų.

Gintarėlių — vaikų darželio — tėvų komitetas kviečia posėdį rugpiučio 23, trečiądienį, 8 val. vak. aptarti ateinančių metų programai. Norį užregistruoti 2 - 5 metų vaikučius prašomi atvykti į posėdį: 85-09 87 St., Woodhaven, N.Y. Skambinti G. Ramanauskienei 847-3492, B. Bagdžiūnienei 441-2304.

Dr. Giedrius Klivečka skaitys paskaitą L.D.K.Birutės draugijos New Yorko skyriaus parengime, kuris įvyks Kultūros Židiny rugsėjo 16.

Birutės Kidilienės siuvinėtų gobelenų paroda įvyks spalio 28-29 Kultūros Židinio mažojoje salėje. Parodą rengia vyr. skaučių židiny Vilija.

A.a. dr. Grigas Valančius, neseniai miręs Los Angeles, Calif., dar spėjo pamatyti savo didžiulio kūrinio "Valančius — Žemaičių Didysis" pirmąjį tomą atspausdintą. Velionis taip pat paruošė spaudai ir antrą tomą. Veikalo leidimu toliau rūpinasi dukra Dalilė Polikaitienė. Antras tomas jau pradėtas spausdinti lietuvių pranciškonų spaustuvėj Brooklyne.

Darbininko spaudos kioskas dalyvavo rugpiučio 13 Lakewood Parke, Pa., įvykusioj didingoj Lietuvių dienoj. Žmonių dalyvavo 10,000 su viršum. Kalbėjo Simas Kudirka, dainavo New Yorko dainuojančių vyrų grupė "Vytis", lietuvių tautinius šokius šoko Baltimorės ansamblis "Kalvelis". Su lietuviškomis prekėmis ir suvenyrais dalyvavo ir daugiau pardavėjų. Oras buvo malonus.

Antrasis pabaltiečių etninis festivalis įvyks rugsėjo 23 Garden State Arts Center patalpose. I val. popiet prasidės popietinė programa, o 5 val. programa vyks scenoje. Programoje dalyvauja estų tenoras Heinz Riivald, pianistai Katrin ir Erik Veski, estės mergaitės gimnazistės, lavių choras "Kolibri" iš Bostono, New Yorko lietuvių vyrų choras "Perkūnas", lietuvių moterų kvartetas "Vilija", Philadelphijos lietuvių tautinių šokių grupė "Aušrinė", New Jersey lietuvių tautinių šokių grupė "Liepsna" ir New Yorko lietuvių tautinių šokių grupė "Tryptinis". Popietinėje programoj pasirodys ir Skandinavijos tautinių šokių grupės šokėjai. Festivalio vieta pasiekiamą išsukant "Exit 116" iš Garden State Parkway. Šio festivalio vadovybė oficialus lietuvių atstovas yra Valentinas Melinis. Jo telefonas: 201 566-0761.

LEONARDAS ŽITKEVIČIUS

Prisišėlę gimnazijoj ir namie, patraukdavom ir į ežerą, ir į dvi Biržų upes — Apaščią ir Agluoną. Buvo linksmas ir ten. Tik maudykis ir gaudykis, nardykis ir spardykis. O Julius ir šitokiom linksmybėm tiko.

Neliūdėjom ir žiemą. Kas vakarą basi apibėgdavom sniego prisnigtą kvartalą. Tų linksmybių aktyvus dalyvis buvo ir Julius. O šeimininkės mus bardavo. Sakydavo, kad tie mūsų bėginėjimai pakenks mum senatvę. Dabar, kada jau esam galbūt seni, gali kilti mum klausimas: "Ar iš tikrųjų pakenkė?"

Būdavo ir kitokių linksmybių. Dalyvavom organizacijose. Kai kurie rašė eilėraščius ir bandėm kalbėti esperantiškai. Vis darydavom tai, ko nereikia. Dėl to nukentėdavo gimnazijos pamokų ruošimas. Bet tai nebuvo svarbu. Svarbu, kad buvom jauni ir nerūpestingi.

Taip gyvendami Aukštojoj gatvėj, visai nepatikėjom, kai Julius kartą pasisakė stosiąs į vienuolyną. Nepatikėjom, nusi juokėm ir uždainavom: "Visas pasaulis gerai žino, kad Julius stos į vienuolyną!" Bet jis, anot vienos pasakėčios, kaip tarė, taip ir padarė. Tais metais, 1931, jis įstojo į pranciškonų ordiną. Virto Benvenutu.

Tėv. Benvenutas Ramanauskas, OFM, gimė Nemunėlio

PATERSON, N.J.

Audronė Klimaitė ir Gediminas Mikalauskas birželio 17 susituokė Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj, Paterson, N.J. Su tuoktūvių apeigas atliko ir mišias aukoję kunigai J. Pakalniškis, J. Kinta ir V. Dabušis. Jaunoji yra baigusi psichologijos mokslus bakalaureatės laipsniu Seton Hall universitete ir auklėjamąją psichologiją magistrės laipsniu Montclair State College. Jaunasis, baigęs lėktuvų technologiją bakalauro laipsniu aeronautikos akademijoje, tęsia biznio tvarkymo studijas magistro laipsniui Hofstra universitete ir dirba gamybos tvarkytoju Fairchild Republic Company, Farmingdale, N.Y. Be to, priklauso prie New Yorko vyrų Perkūno choro ir yra New Yorko lietuvių skautų Tauro tonto adjutantas.

Gediminas Mikalauskas ir Audronė Klimaitė

Jonas Sprainaitis, Paterson, N.J., Šv. Kazimiero lietuvių parapijos ilgametis veikėjas, visų organizacijų aktyvus dalyvis, rugpiučio 13 atšventė savo 85-tąjį gimtadienį. Jo intencija padėkos mišias 9 val. ryto aukoj kun. Jonas Kinta, klebonas emeritas. Bažnyčia buvo pilnutėlė suktuvininko gerbėjų ir artimųjų. Pagerbimo vaišės buvo jo gimtadienio Janet ir Bob Vail namuose West Milford, N.J. Susirinko arti šimtinės parapiečių, giminių ir artimųjų. Nežiūrint amžiaus, Jonas Sprainaitis yra sveikas, guvus ir aktyvus visuose parapijos darbuose. Apie suktuvininką plačiai buvo rašyta Darbininke 1953, kai jis šventė 60 metų amžiaus suktąj.

Tėv. Benvenutas Ramanauskas, OFM

Radviliškį, prie Latvijos. Juliaus vardu jį pakrikštijo kan. Adolfas Sabaliauskas — poetas Žalia Rūta, suomių epo "Kalevalos" vertėjas, Lietuvos kariuomenės kapelionas. Pradžios mokyklą ir progimnaziją Julius lankė Nemunėlio Radviliškį, gimnaziją — Biržuose. 1931 įstojo į pranciškonų vienuoliją Kretingoj. 1935-39 teologiją studijavo Schwaze, Austrijoj. Amžinuosius vienuolio įžadus padarė 1936 rugpiučio 12. Subdiakonu ir diakonu buvo įšventintas vysk. Teofilio Matulionio Kaune. Kunigu jį įšventino vysk. Justinas Staugaitis Telšiuose 1938 rugpiučio 14. Ir štai dabar jau keturiasdešimt kunigystės metų. Tai garbinga suktas, turinti būti brangi jam pačiam ir jo bičiuliui.

Lietuvioj Tėv. Benvenutas buvo vikaru ir dėstė tikybą pradžios mokyklose (1939-44). Vokietijoj dirbo pastoracinį darbą lietuvių stovyklose. Į Ameriką atvyko 1947. Jau 25-erius metus čia administruoja pranciškonų leidžiamą Aidų žurnalą.

Kai Tėv. Benvenutas minėjo savo amžiaus penkiasdešimtmetį, apie jį rašė a.a. Tėv. Modestas Stepaitis, OFM, šiais taikliais žodžiais:

"Kas jaustųsi, pasaulio akimis žiūrint, pašauktas dideliu dalykam — ženklas, kad vienuoliniam gyvenimui netinkamas. To negalima taikyti T. Benvenutui. Jis iš pusės šimtinės 30 metų praleido vienuolyne, neieškodamas sau garbės, bet dirbdamas ir eidamas tas pareigas, kurias uždeda viršininkai arba vienuoliškas ir kunigiškas luomas. (...) Ką jis bedirbtų, kokią pareigą eitų, visad į jas sudeda savo gerą pranciškoniską širdį. — Tarp kitų dorybių, paprastai jubiliejų proga iškeliamų, turi ir vieną "silpnąbę" — mėgsta rašyti" (Šv. Pranciškaus Varpelis, 1961, Nr. 7).

Tėv. Benvenuto rašiniai gali pasidžiaugti ir Darbininkas. O Pranciškonų spaustuvė Brooklyne 1976 metais yra išleidusi jo religinių skaitinių rinkinį "Broliai, pradėkim", 272 psl. knygą, skaitytojų maloniai suktą. Šiuo metu Tėv. Benvenutas ruošia spaudai ir kitą savo knygą — ja 1982 bus paminėtas šv. Pranciškaus 800 metų jubiliejus (nuo jo gimimo).

Baigiant šį rašinį su nuoširdžiais linkėjimais Tėv. Benvenutui būti sveikam ir kūrybingam, tenka vėl grįžti į Aukštosios gatvės šelmiškumą, kurio Tėv. Benvenutas nėra praradęs ir šiandien.

Šiame rašiny nėra Tėv. Benvenuto gimimo datos. Mėnesį ir dieną žinom. Birželio 12. Bet metai?

Paklausk kiek senesnį amerikoną, kada jis pats yra gimęs. Vienas tau atsakys: "nineteen o two"; kitas: "nineteen o five". Tuo pačiu metodu atsako ir Tėv. Benvenutas: jis gimęs "nineteen o eleven". Paraišk tai skaitmenimis, ir išeis: 19,011. Po keliolikos tūkstačių metų bus ir tokie metai. O Tėv. Benvenuto atsakymas man primena Aukštosios gatvės linksmybes.